

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۲۴) اسفندماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب :

- ۸- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاج‌بخش معاون وزارت خارجه .
- ۹- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اجازه اخذ وام و اعتبارات شرکت ملی ذوب آهن ایران و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۰- طرح و تصویب گزارش يك فوریتی کمیسیون امور استخدام راجع بلایحه تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۱- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدري وزیر مشاور .
- ۱۲- اعلام وصول و قرائت نامه‌های مربوط به فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۱۳ قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد . ختم جلسه .
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: حق شناس-مهندس صائبي - دکتر متین -مهندس فرخ - مظاهری .
- ۳- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله سیهبد کاتوزیان معاون محترم وزارت جنگ .
- ۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع بلایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور و ابلاغ بدولت .
- ۵- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۶- تقدیم چهار فقره لایحه بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی .
- ۷- تقدیم سه فقره لایحه بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبداللہ ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه - آقایان :**
- دکتر رفیعی - اسعد رزم آرا - خانم ابتهاج سمیعی
- دکتر صالحی - مهدوی اردستانی - حبیب الله احمدی -
- مهندس معینی زند - جنگیزی - صائب - صدقیانی زاده -
- عبدالحسین طباطبائی - خانلر قراچورلو - مظاهری -
- مهندس جلالی نوری - توسلی - بدر صالحیان - کریم بخش
- سعیدی - امیر علم خزیمه - فیصلی - کسرائی - نارویی -
- مهندس فرخ - مهندس قادر پناه - قدر دان - خانم دکتر صنیع
- اخلاقی - موسوی ماکوئی - پیمان - مهندس حسین خسروی
- مهندس فیروز عدل - مهندس برومند - آخوی - جهانی -
- شاهنده - شیخ رضائی - دکتر فضل الله صدر - دکتر غنی -
- موقر - مهرزاد - دکتر نوری - نجدشیبائی - نیک پور -
- خانم دکتر سرخوش .
- غائبین مریض - آقایان :**
- دکتر ابوالهدی - مهندس عباس زاهدی - پرویزی -

بانودولنشاهی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر حاتم - دکتر مشایخی - دکتر یگانگی - عزیز مرادی.

۲. بیانات قبل از دستور آقایان: حق شناس مهندس صائبی - دکتر متین - مهندس فرخ - مظاهری

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع می‌کنیم آقای حق شناس تشریف بیاورید.

حق شناس - باکسب اجازه از ریاست محترم و نمایندگان مجلس شورای ملی، خواستم کلماتی درباره روز فرخنده و تاریخی ۲۴ اسفند اشعار بدارم.

این روز تاریخی یک روز نوبهار و یک روز نهایت عزیزی است برای هر فرد ایرانی که باید گرامی داشت. چرا که سیده دم یکی از روزهای نزدیک بهار سال ۱۲۹۵ هجری قمری در دامنه کوه سرسبز و مصفاى طبیعت ایران یعنی سواد کوه طفلی بنا بر عرصه وجود گذاشت که از خاندان جلیل و اصیل و پاک منش ایرانی یعنی خاندان عباسعلیخان پهلوی رئیس فوج سواد کوه بود که حکومت آن خطه را به عهده داشت و این فرزند رشید و برومند ایرانی بنام رضا خان پهلوی نام نهاده شد که پس از گشودن چشم به جهان برای ایران و هر ایرانی نعمت و برکت بود (صحیح است) که پس از گذراندن تاریخ کوتاهی که همه ما زندگی جلیل و شیرین آنرا بکرات در تاریخ خودمان دیده و مطالعه کرده ایم یکی از نوابغ جهان گردید (صحیح است) امروز که مصادف با روز ولادت آن مرد نامی است که زمان سلطنت افتخار آمیز خود همیشه اوقات گرانمایه خویش را هم بر آسایش ملت و عمران و آبادی کشور نمود. روزی که رضاشاه کبیر در تخت شاهنشاهی جلوس فرمود دست به اقدامات اصلاحی دامنه داری زد و نخستین اقدام آن رادمرد ایجاد فرهنگ و دانش وسیعی بود و اکثریت ملت محروم از دانش و فرهنگ را که حتی از اوضاع داخلی وطن خود بی اطلاع بودند بوضع جهان مترقی امروز آشنا ساخته کودستان و مدارس و دانشگاههایی را بوجود آورد که فرهنگ اصیل ایران کهن ما را بار دیگر متجلی ساخت و با بنیان گذاشتن فرهنگ نوین بزرگترین خدمت را به ایران کرد (صحیح است) و امروزه که ایران خودمان از مهندسين ورزیده و پزشک و حقوقدان و نویسنده و ریاضی دان و افراد دانشمند زیادی که در جامعه

داریم همه آنها مرهون افکار روشن و فداکاری رضا شاه کبیر میباشند و همچنین ارتش مقتدری بوجود آورد که حکومت‌های ملوک الطوائفی را از ایران برچید و قوای بیگانه را از کشور عزیزمان بیرون راند و استقلال و تمامیت ارضی ایران را حفظ نمود (صحیح است) سردار نامی ایران با تشکیل و تأسیس سازمانها و وزارتخانه‌های منظم و با شرکت دادن بانوان در هر مسائل اجتماعی و همچنین ایجاد راه آهن سرتاسری و تجدیدنظر در روابط خارجی و اصلاح امور مالی و اصلاحات دیگری که در زمان سلطنت پرافتخارش که همه آنها متضمن بقای کشور و سعادت فرد و دولت بوده است. نام خود را ابدی ساخت. آری، رضاشاه کبیر بود که در آخرین ساعات زندگانی خود فرمود «پیام من بفرزند برومندم این است که در تعقیب اقدامات من در راه سعادت و پیشرفت مملکت کوشش کند همانطوری که من ایران و ایرانی را دوست داشتم او نیز دوست بدارد و ایران و ایرانی را در جهان سر بلند گرداند» (آفرین) این نشان می‌دهد که این رادمرد تاریخی حتی تا آخرین لحظه حیات از یاد وطن غافل نبود و خاک میهن را عزیزترین و گرانهاترین چیزها میدانست و تنها مایه دلخوشی آن مرد بزرگ یک پرچم سه رنگ ایران و یک مشت خاک مقدس ایران بود که موقع درود حیات در اطاقش مشاهده میشد (صحیح است).

درود به روان پاک تو ای رادمرد بزرگ (احسن است) واقعاً که موجب فخر و مباهات است برای کلیه افراد ایرانی علی‌الخصوص برای طبقه کارگر ایرانی که این روز بزرگ را بر خود گرامی بداریم (احسن است) من یقین دارم بارسیدن و بزرگداشت چنین روزی هر ایرانی بر خود میباید و بر خدای خویش تعظیم و تکریم مینماید چرا که فرزند خلف سردار رشید ایران یعنی رهبر عالیقدر ما شاهنشاه آریامهر همیشه از بدو سلطنتش در اجرای وصایای پدر تاجدار خود، پیوسته در تلاش و تکاپو بوده و هستند کما اینکه برای احقاق حق کارگران و تأمین زندگی بهتر برای زحمتکشان کشور فرمانی شرف صدور یافت که انقلاب سفید شاه و ملت آنرا بصورت سهیم شدن کارگران در سود کارخانه یکی از ارکان اصلی مواد انقلابی اعلام فرموده اند (صحیح است) بنده نمایندگی از طرف کارگران ایران از

سردار رشید موجد آنچنان تمدنی گشتند که امروز اثرات آن در کلیه شئون زندگی ما بخوبی آشکار است (صحیح است).

اینجانب مانند میلیونها از هموطنان عزیز که زمان رضاشاه کبیر را درک نموده اند اعتقاد کامل دارم که این رادمرد بزرگ و سردار دلیر تاریخ ایران با فداکاری و نبوغ ذاتی خود بادلای سرشار از مهر مین و بسا ایمانی را سخ باتأیید خداوند بزرگ بر تمام موانع پیروزشد و مملکتی منظم و مترقی ساخت (صحیح است).

اکنون که این همه ترقیات شگرف بهمت والای شهريار دادگستر شاهنشاه آریامهر در این مملکت انجام گرفته است (صحیح است) آثار اقدامات مهم رضاشاه کبیر اعم از مظاهر اصلاحات اجتماعی - ارتش شاهنشاهی - مدارس و دانشگاه - سازمانهای جدید اداری و قضائی - بیمارستانها و درمانگاهها - راههای شوسه و راه آهن سراسری ایران کارخانجات و بسیاری اقدامات دیگر که در آن عصر بر افتخار انجام یافته چشمگیر و باعث حق شناسی و قابل تجلیل است تا آنجائی که این رادمرد بزرگ سرسلسله دودمان پرافتخار و پربرکت پهلوی آنی از فکر عظمت

و استقلال و بهروزی و سعادت ایران و ایرانی فارغ نبوده اند ایرانی همواره سپاسگزار اقدامات آن رادمرد بزرگ بوده و تاریخ کهنسال ایران و ایرانی نام رضاشاه کبیر را با بزرگی و عظمت یاد می کند (صحیح است).
بروان تابناک شاهنشاهی بزرگ که در دشوارترین دوران تاریخ ایران نوین را پایه گذاری نموده و درفش اتحاد و یگانگی را برافراشتند درود می فرستیم (احسن است).

همکاران گرامی. مهمترین و عزیزترین یادگار رضاشاه کبیر فرزند برومند آن رادمرد بزرگ اعلیحضرت محمدرضا پهلوی شاهنشاه آریامهر میباشند (صحیح است - احسن است) که با تمام وجودشان با انقلاب عظیم انسانی و با افکار بلند و مترقیانه شان می درخشند و خواهند درخشید (صحیح است).

فداکاری و نبوغ ذاتی شاهنشاه آریامهر رهبر خردمند ملت ایران موجب آن شده است که کشور ما امروز بکلی موجبات عقب افتادگی را از بین برده و به

اینهمه عنایات و مرحمتی که شاهنشاه آریامهر در تأمین آسایش قاطبه کارگران و تجلیل و تکریم از مقام آنان به عمل میآورند سپاسگزاری مینمایم (صحیح است) جا دارد یادآوری کنم به تظاهرات پرشکوه مردم ایران در روزهای دهم و یازدهم ماه جاری، اجتماع ملت ایران باسخ کوبنده ای بود به توطئه‌های خائشان و دشمنان ایران، عوامل منفور استعمار و مزدوران بیگانه پرست چشم نداشتند که ترقیات و تحولات عظیم ایران را به بینند چشم آنها کور شود (آفرین) ماکارگران ایران حاضریم در راه خدمت بشاهنشاه آریامهر و حفظ سلطنت پرافتخار پهلوی و استقلال وطن عزیز ایران جان فدا کنیم (احسن است).

در خاتمه عرایض میگویم خداوند شاهنشاه و ملت ما را پیوسته در کف حمایت خود نگهداشته و ولیعهد نور چشم ما را از جمع بلیات محافظت فرما و سلطنت پهلوی را همیشه برقرار فرما. ما کارگران غیر از این حاجتی نداریم (احسن است - احسن است).

رئیس - آقای مهندس صائبی بفرمائید.
مهندس صائبی - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم در عداد روزهای مهم و با عظمت تاریخ شاهنشاهی گرانقدر ایران روزهایی وجود دارد که از ویژگیهای خاصی برخوردارند، بدون شك زادروز بنیان گذار ایران نوین اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردار بزرگ تاریخ ایران در زمره این روزها بوده و نزد مردم شریف ایران بسیار عزیز و گرامی است و همیشه تازه و زنده و قابل تجلیل است و هر روز و هر لحظه احساس می کنیم که به این سردار رشید مدیون هستیم (صحیح است).

روز ۲۴ اسفند ۱۲۹۵ هجری قمری جدای ایران از خاندان پاک و اصیل ایرانی عطیه ای به ملت ایران عنایت فرمود که چندسال پس از آن ایران عزیز را که تا لب پرتگاه زوال و انقراض حتمی رسیده بود از نابودی نجات بخشید (صحیح است).

طومار روزگاران نابسامان و تار تاریخ دوپست سالة گذشته بدست رضاشاه کبیر برچیده شد و بجای آن سرفصل نوینی در جهت رفاه و آسایش و امنیت و آبادانی و استقلال در کشور گشوده شد (صحیح است) این

ترقیات شگرفی که باعث تعجب و رشک جهانیان شده است نائل آید (صحیح است).

فداکاری رهبر خردمند کشور ما در راه خدمت به صلح جهانی و حفظ و حراست این میراث گرانمای بشری باندازه‌ای در جهان متلاطم کنونی پرارزش است که شخصیت‌های بزرگ جهانی معظم‌له را بحق قهرمان بزرگ صلح جهان میدانند (صحیح است) مابوجود چنین رهبری دلسوز و بشردوست افتخار و مباهات می‌کنیم و از خدای بزرگ مسئلت داریم که رهبر خردمند ملت ایران را برای اجرا و انجام رسالت‌های بزرگ ملی و جهانی و بشری پیوسته در کف عنایت خود حفظ فرماید (انشاء الله).

شکی نیست که این حسادت‌ها که گاهگاهی بوسیله خرابکاران بین‌المللی و سیاسات‌های استعماری و دست نشانده‌گان آنها چون حکومت غیرانسانی بعنی بغداد موجب توطئه و اخلاص میگردد نمی‌تواند بهیچ وجه منشأ آثاری بوده و مردم شریف ایران را از وصول به تمدن بزرگ که مورد نظر رهبر عالیقدر ملت ایران میباشد دقیقه‌ای بازدارد (صحیح است) چه مردم شریف ایران بکرات ثابت کرده‌اند و در روزهای ۱۰ و ۱۱ اسفند سال جاری با ابراز احساسات عمیق و قلبی خود که نمودار هم‌بستگی شاه و ملت میباشد نشان داده‌اند در راه سازندگی کشور در اجرای منویات رهبر عالیقدر خود مصمم هستند. همانطوریکه روز سه‌شنبه ۱۷ اسفند ماه جاری رهبر بزرگ ما، فرزند لایق رضا شاه کبیر و وارث لایق کورش کبیر در مصاحبه مطبوعاتی فرمودند:

«ما امیدواریم که در پایان برنامه ششم بمرزهایی که آن را مرزهای تمدن بزرگ نامیده‌ایم برسیم و بهمین جهت وظایفی بس سنگین برعهده داریم تا این برنامه را با کمال دقت اجرا کنیم و در این راه هیچ خرابکار و توطئه‌ای قادر نخواهد بود ما را از هدف دور کند» (صحیح است). ملت ایران نیز با صدای بلند اعلام می‌کند که راه ترقی و پیشرفت خود را ترک نخواهد گفت. راه ما راه یزدانی است و آریامهر ساه یزدان است (صحیح است)، احسن! و ما با عنایت پروردگار توانا سایه بسایه این رهبر بزرگ برای رسیدن به بالاترین قله ترقی و تمدن به پیش می‌رویم (احسن).

و بهیچ قدرت و عاملی اجازه نخواهیم داد در راه پیشروی و ترقی و وطن عزیز ما مانع و رادع ایجاد کند (صحیح است). موضوع مهم دیگریکه شاهنشاه در مصاحبه مهم خودشان با توجه بسیامت مستقل ملی ایران که مبتکر آن می‌باشند عنوان فرمودند موضوع همکاری بین‌المللی بجای همزیستی است این افکار بلند که ناشی از روح صلح دوستی معظم له میباشد پایه و اساس برقراری صلح پایدار در جهان است (صحیح است).

نمایندگان محترم استحضار دارند که دیروز مقارن با سالروز تأسیس اولین کارخانه ذوب آهن در ایران کارخانه ذوب آهن آریامهر بود و بهمین مناسبت مراسم بسیار باشکوهی در محل کارخانه با حضور مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی، جناب آقای علم وزیر محترم دربار شاهنشاهی، جناب آقای وزیر کار هیئت رئیسه و جمعی از نمایندگان محترم دو مجلس استنادار محترم اصفهان عده‌ای از شخصیت‌های مملکتی و مقامات محلی و چندین هزار نفر از کارکنان کارخانه برپا شده بود.

در این مراسم باشکوه بدو پیام شاهنشاه آریامهر توسط جناب آقای وزیر محترم دربار شاهنشاهی در میان پرشورترین احساسات حاضرین نسبت به رهبر عالیقدر مملکت قرائت شد شاهنشاه در قسمتی از این پیام میفرماید:

«آغاز موفقیت آمیز بهره‌برداری از واحدهای تولید کک و چدن کارخانه آریامهر در سال ۱۳۵۰ نه تنها مظهر یک جنبش بزرگ صنعتی در کشور ما است بلکه در عین حال تحقق پیروزمندانه یکی از خواسته‌های دیرین ملت ایران است» (صحیح است).

پس از پایان قرائت پیام شاهنشاه مدیر عامل شرکت ملی ذوب آهن ایران گزارش کاملی از پیشرفت کار با استحضار رسانید و نماینده کارکنان بیاناتی ایراد کرد سپس بازدید از قسمتهای مختلف کارخانه بعمل آمد.

همکاران عزیز بازدید دیروز از کارخانه ذوب آهن آریامهر برای تمام بازدید کنندگان بسیار لذت بخش و شادی آفرین و قرین تحسین بود (احسن).

چهار سال پیش در ۲۳ اسفند ماه اولین سنگ بنای کارخانه بدست توانای شاهنشاه آریامهر بر زمین استوار شد و امروز یکی از نقاط ساکت و خاموش کشور به همت والای شهربار خردمند بقلب بزرگترین واحد صنعتی تبدیل گردیده که باعث غرور و افتخار هر ایرانی است (صحیح است).

در این مدت کوتاه که دولت خدمتگزار حزبی جناب آقای هویدا افتخار خدمتگزاری داشته‌اند در این واحد بزرگ صنعتی در اجرای اوامر ملوکانه کارهای بسیار عظیمی انجام یافته که قابل تقدیر و ستایش است (صحیح است).

در آن هنگام که از کوره بلند چدن مذاب با حرارت در حدود ۱۲۰۰ درجه سانتیگراد بیرون میریختندای تحکیم استقلال صنعتی ایران در همه جا در فضا طنین انداز بود (آفرین) و انعکاس این اقدام مهم شاهانه با کلمات زرین بنام شاهنشاهی در تاریخ دوهزار و پانصد ساله شاهنشاهی ایران ثبت شده که بارهبری مدبرانه خود و با خواست و پشتیبانی مردم ایران و فعالیت شبانه‌روزی کارشناسان - کارگران و کلیه کارکنان این واحد عظیم به یکی از خواسته‌های مردم ایران تحقق بخشیدند (صحیح است).

در خاتمه با استحضار میرساند چندی قبل بازدید از هنرستان صنعتی ملایر که در سال جاری با توجه مخصوص جناب آقای نخست‌وزیر و سازمان برنامه و وزارت آموزش و پرورش مخصوصاً جناب خانم دکتر پارسای وزیر محترم آموزش و پرورش افتتاح شده بود که موجب تشکر و سپاسگزاری است بازدید بعمل آمد توسعه این قبیل مدارس حرفه‌ای که در اجرای اوامر ملوکانه مورد اقدام دولت حزبی میباشد از اقدامات بسیار مفید و سودمند است زیرا با پیشرفت صنعت در این کشور احتیاج به نیروی انسانی متخصص کاملاً مشهود میباشد. موضوع دیگر اینکه در برنامه چهارم چند راه فرعی برای شهرستان ملایر بانظر متخصصین سازمان برنامه پیش‌بینی شده که ساختمان آنها کمال ضرورت دارد اقدامات مقدماتی و نقشه‌برداری آنها پایان یافته و از طرف جناب آقای شالچیان وزیر فعال راه هم پیش‌هاده لازم شده از مدیر عامل محترم سازمان برنامه خواستار است که برای ساختمان راه‌های مزبور

در برنامه پنجم اقدام لازم معمول فرمایند. از توجهی که فرمودید صمیمانه سپاسگزارم (احسن - آفرین).

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید. دکتر متین - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، ملت ایران.

امروز بیست و چهارم اسفند سالروز تولد سردار بزرگ تاریخ ایران و بنیان‌گذار ایران نوین و سرسلسله دودمان جلیل پهلوی رضاشاه کبیر است.

امروز ملت ایران شادمانه در جشن و سرور ملی شرکت میجوید تا بار دیگر مراتب حق شناسی خود را نسبت به بانی مجد و عظمت ایران نوین سرسلسله دودمان پهلوی ابراز کند (صحیح است) برای ملت ایران امروز روزی بزرگ و جشنی فرخنده و خاطره‌انگیز به‌شمار می‌آید.

در چنین روزی خداوند بزرگ و توانا بملت نجیب و کهنسال ایران فرزند شایسته و برومندی عطا فرمود که بعدها رهبر ملت ایران و احیاکننده گذشته پرشکوه ایران و مؤسس ایران نوین گردید (صحیح است) و در دوران سلطنت پرافتخار خود چنان برای مجد و عظمت و ترقی و تعالی ایران عزیز کوشید که کشور عزیز ما را برای مدت یکقرن از لحاظ ترقی و تعالی و پیشرفت در جمیع شئون جلو برد که شرح جامع آن در سطور تاریخ ایران ضبط شده است رضاشاه کبیر سرسلسله دودمان بزرگ پهلوی از مرز و بوم مازندران سرزمین پهلوانان و شجاعان و اسپهبدان طلوع فرمود. با جنگ با اهریمنان و مقابله با خرابکاران و دشمنان ایران سیستم حکومت ملوک الطوائفی را برانداخت و تشکیلات یک حکومت دموکراتیک و یک کشور آزاد و آباد بایک ارتش منظم را بنیان نهاد (صحیح است).

شاهنشاه رضاشاه کبیر با کیاست و درایت مملکت ما را اداره نمود ابواب ترقی و تعالی را بروی ایرانیان عزیز باز فرمود. فرزند برومندی برای جانشینی خود و اداره ملک و ملت ایران تحت توجهات خداوند بزرگ به ملت ایران عطا فرمود که برنامه و خط و مشی پدر تاجدار و نامدار خود را در سخت‌ترین شرایط سیاسی روز تعقیب فرماید (صحیح است) و عملاً دیدیم که شاهنشاه

محبوب آریامهر در طول سی و اندی سال سلطنت پرافتخار خود کشور ما را بجائی رسانیده که امروز ثمرات مادی و معنوی آن عاید سی میلیون ملت ایران شده و ایرانی آباد و آرام در روی کره زمین و در بین کشورهای پیشرفته جهانی سرافرازی میکند (صحیح است).

باش تا صبح دولتت بدمد

کاین هنوز از نتایج سحر است (صحیح است) هم اکنون در آلاشت زادگاه آن راد مرد بزرگ و سردار سترک تاریخ ایران رضا شاه کبیر و بمناسبت سالروز تولدش مراسم باشکوهی با حضور و شرکت و الاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی سران و فرماندهان نظامی کشور و عده ای از آقایان وزراء و نمایندگان مجلس شورای ملی از استان مازندران و استاندار و رؤساء و مدیران و کارمندان عالی رتبه سازمانهای مختلف دولتی و رؤساء و فرماندهان مقامات ارتشی و انتظامی استان و وجوه اهالی و مردم غیور و شاهدوست و وطن پرست شهرهای مختلف مازندران باشکوه خاصی برگزار است، برقراری چنین جشن سالروزی همه ساله از افتخارات مردم مازندران و ملت ایران است (صحیح است) و این خود نمونه حقیقت شناسی و سپاسگزاری بارز ملت حق شناس ایران است.

از طرف ملت ایران و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و خود با قلبی آکنده از مهر شاه به روان پاک و پرفروش آن راد مرد بزرگ و سردار سترک و وطن پرست درود فرستاده بقای عمر و سلامتی ذات اقدس همایون شهر یاری شاهنشاه آریامهر فرزند برومندش و خاندان جلیل پهلوی را از درگاه خداوند بزرگ مسئلت مینمایم (صحیح است - احسن).

دیروز شهر آمل با حضور و شرکت عده ای از نمایندگان مجلس شورای ملی در استان مازندران و آقای استاندار و مسئولین آب و برق منطقه شمال و با شرکت بیش از پانصد نفر از مردم شهرهای مختلف مازندران شاهد اجرای قسمت اعظم یک طرح بزرگ و عالی عمرانی و بهداشتی دولت خدمتگزار هویدا که با الهام از نیات عالی شاهنشاه محبوب آریامهر انجام گردید، بوده است.

دولت خدمتگزار هویدا برای تأمین آب آشامیدنی بیش از دوست هزار نفر از مردم شهرهای بابل - امیرکلا، بابلسر، دریاکنار، خزرشهر، فریدونکنار در مرحله اول و شهرهای دیگر مازندران در مرحله دوم اقدام

مجدانه ای بعمل آورد و با صرف هزینه ای در حدود هفتاد میلیون تومان شهرهای مزبور که بیش از دوست هزار نفر در آن سکونت دارند و همچنین در مواقع مختلف سال برای استفاده از دریا و استراحت مورد استفاده تمام مردم ایران قرار میگیرد آب آشامیدنی سالم نظیر آب تهران تهیه و تأمین نمود (احسن).

برای اجرای این برنامه بالاخص در مدت بسیار کوتاهی وزارت آب و برق و سازمان آب و برق منطقه ای شمال مخصوصاً آقای مهندس توانا رئیس و سایر مسئولین امر با قاطعیت و پشتکار و علاقه کامل شب و روز زحمت کشیدند تا بتوانند این برنامه بزرگ که اجرای آن جزء آرزوهای مردم شاهدوست و وطن پرست شهرستان بابل بوده است بمرحله اجرا و عمل در آورند (احسن).

جا دارد که در این مکان مقدس از مسئولین وزارت آب و برق و سازمان آب و برق منطقه شمال مخصوصاً آقای مهندس توانا از طرف نمایندگان محترم بابل و خود و بالاخص نمایندگان محترم مجلس شورای ملی از استان مازندران و مردم شهرستان بابل و استان مازندران تشکر و سپاسگزاری کنم (احسن).

امیدوارم همه مسئولین دولت خدمتگزار هویدا در اجرای برنامه های عالی دولت برای رفاه حال مردم ایران و بر آوردن حاجاتشان مثل همین آقایان کوشا و مصمم باشند لذا موکلین اینجانب یکبار دیگر بدرگاه خداوند بزرگ سپاس دارند که چنین شاهنشاهی بما عطا فرموده که او امرشان در اسرع وقت برای رفاه و بهبود زندگی مردم ایران بدست خدمتگزاران صدیق این دولت انجام میشود (صحیح است) هم اکنون به بنده از بابل اطلاع رسیده که مردخیر شماره یک ایران مرحوم سیدحسین فلاح نوشیروانی بابل بانی ساختمان عظیم دانشگاه صنعتی بابل که شرح آنرا در پشت همین تریبون عرض نمایندگان محترم رساندم در گذشت (خدا رحمتش کند).

از دولت خدمتگزار هویدا استدعا دارم برای شادی روح پرفروش آن مرد خیر و تشویق سایرین در راه اجرای برنامه های خیر فرهنگی و عمرانی ملی هر چه زودتر باتهیه و وسائل و استاد دانشگاه مزبور را که از هر لحاظ آماده است افتتاح فرمایند از توجهی که بعراضم فرمودید سپاسگزارم (احسن - احسن).

رئیس - آقای مهندس فرخ بفرمائید.

مهندس فرخ - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست - همکاران ارجمند برای اینجانب موجب کمال افتخار و مباهات است که با سمت نمایندگی مردم شریف سفر و کلیائی برای اولین بار در این ساحت مقدس مطالبی حضور همکاران ارجمندم عرضه میدارم (احسن).

آنچه که در جریان مباحثات ساحت مقدس مجلس شورای ملی از انقلاب اجتماعی ایران صحبت بمیان میآید تصویر و تشریح بهبود روز افزونی است که سبب اجرای سریع برنامه های عمران شهری و روستائی و پیاده کردن طرحهای عظیم نصب ملت ایران گردیده و در کلیه شئون اجتماعی ما اثر مفید و مثبت گذاشته است. طبعاً عظمت و اهمیت طرحهای عمرانی زمانی نمایان میگردد که از نزدیک مورد مشاهده قرار گیرند.

خوشبختانه هفته گذشته بنا بدعوت وزارت آب و برق این توفیق برای اینجانب و سایر همکاران ارجمند که در کمیسیون آب و برق عضویت دارند حاصل شد که از طرحهای آبیاری و سدسازی و برنامه عظیم الکتریفیکاسیون و مزارع مدرن کشت و صنعت و مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد و طرح موفق نیشکر هفت تپه و کارخانه کاغذ سازی هارس دیدن کنیم و از نزدیک شاهد تلاش پی گیر و خستگی ناپذیر صدها مهندس و تکنیسین و کارگر صنعتی و کشاورزی که در راه تحقق بخشیدن به آرمانهای مقدس رهبر بزرگ و عزیز ملت ایران در بیابانهای سوزان خوزستان تلاش مداوم دارند باشیم بطوریکه استحضار کامل دارید استان زرخیز خوزستان در جنوب غربی کشور و ۳۱ درجه و ۳۵ دقیقه و ۳۲ درجه و ۳۰ دقیقه عرض جغرافیائی و ۴۸ درجه و ۹ دقیقه و ۴۸ درجه و ۳۰ دقیقه طول جغرافیائی قرار گرفته از طرف جنوب به خلیج فارس و از مغرب به کشور عراق و از سمت مشرق و شمال به سلسله جبال زاگرس محدود میباشد مساحت خوزستان در حدود $\frac{1}{11}$ مساحت کل کشور است و با توجه به مطالعات هیدرولوژی و منابع آبهای سطحی و زیرزمینی و میزان نزولات آسمانی در حدود یک میلیون هکتار آن قابل کشت و زرع و بهره برداری است شواهد تاریخی نشان میدهند که استان زرخیز خوزستان زمانی مقر حکومت پادشاهان

نام آور و افتخار آفرین مانند سیروس و داریوش و شاپور بوده است. مقبره شوش دانسیال در نزدیکی دز و در شهرستان شوش قرار گرفته است و در حدود ۱۵۰۰ سال قبل از میلاد مسیح سلسله ایلامی ها در این منطقه اقدام به ساختن شهرهایی نموده اند که هم اکنون خرابه های آن در شوش و هفت تپه مشاهده میگردد. در حفاریهای اخیر که بوسیله باستانشناسان بعمل آمده است به این حقیقت میرسیم که در ۶۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح آبیاری با اصول بالنسبه صحیح در این منطقه صورت میگرفته است. در حال حاضر عوامل مهمی مهتر از همه ثبات سیاسی که ثمره فدا بیرونی و دوراندیشی های رهبر ملت ایران است - آب فراوان و مهار شده. هوای مساعد - خاک مرغوب - آفتاب حیات بخش - ذخایر نفتی - نیروی استحصالی از رودخانه ها و نیروی انسانی ماهر شرایط و موقعیت بسیار ممتازی برای بهره برداری بهتر و بیشتر از این استان زرخیز را فراهم کرده است (صحیح است) و توجه سرمایه گذاران کشاورزی داخلی و خارجی باین استان معطوف گردیده است آب و هوای شبه قاره ای صحرائی این منطقه شبیه مناطق حاصلخیز جنوب کالیفرنیا، آریزونا و اسرائیل که در همین عرض جغرافیائی قرار دارند میباشد میزان بارندگی آن ۲۵۰ میلی متر و رودخانه های مهم آن عبارتند از دز - کرخه - کارون - جراحی - سمیره و رودخانه شور.

استان خوزستان از زمان بسیار قدیم معمور و مسکون بوده و کشت آبی در آن رواج داشته است ولی بعلل مختلف منابع بیکران آب و خاک آن تا چندین پیش بنحو شایسته مورد استفاده قرار نمیگرفت.

در سنوات اخیر که بهمت رهبر عالیقدر ملت ایران جنبشی عظیم در راه بسپنج نیروی خلاقه کشور بوجود آمد این نقطه از کشور نیز با دارا بودن امکانات صنعتی و کشاورزی مورد توجه خاص قرار گرفت (صحیح است) با مطالعاتی که شرکت توسعه و منابع نیویورک در این استان بعمل آورد و گزارش خود را در سال ۱۹۵۷ تقدیم دولت ایران نمود. حرز گردید که با توجه ب منابع عظیم آبی امکان ساختمان ۱۴ سد بر روی رودخانه های خوزستان و بهره برداری کامل از یک میلیون هکتار اراضی مزروعی و استحصال ۶۶۰۰۰۰۰ کیلووات نیروی برق

ارزان قیمت در این استان وجود دارد. سدمحمد رضا شاه پهلوی روی رودخانه دز اولین سنگ بنای برنامه های عظیم عمرانی و کشاورزی و صنعتی استان خوزستان است زیرا دریاچه این سد با ظرفیت ۳۳۰۰ میلیون متر مکعب آب مورد نیاز ۱۲۵ هزار هکتار اراضی حاصل خیز طرح آبیاری دز را فراهم کرده است و نیروگاه های آبی آن نیز که هشت دستگاه توربوژنراتور ۶۵ هزار کیلوواتی در آن نصب شده ۵۲۰۰۰۰ کیلووات برق تولید مینماید که علاوه بر مصارف عمومی - خانگی کشاورزی و صنعتی خوزستان در حدود ۲۰۰ الی ۲۳۰۰۰۰ کیلووات نیرواز طریق شبکه سرتاسری بسایر نقاط صادر مینماید.

مشخصات سدمحمد رضا شاه پهلوی بشرح زیر میباشد.

محل سد	شمال شهر دز فول
نوع سد	بتونی قوسی
طول تاج سد	۲۱۲ متر
ارتفاع از کف	۲۰۳ متر
ظرفیت سرریز و تخلیه	۶۵۹۱ متر مکعب در ثانیه
ظرفیت کل دریاچه	۳۳۰۰ میلیون متر مکعب
ظرفیت مفید	۲۵۰۰ میلیون متر مکعب
مقدار آب قابل تنظیم سالانه	۶۹۴۰ میلیون متر مکعب

بهود اراضی زیر کشت ۶۸۰۰۰ هکتار
توسعه اراضی کشاورزی ۵۷۰۰۰ هکتار
قدرت نصب شده نیروی برق ۵۲۰۰۰۰ کیلووات
طرح شبکه آبیاری اراضی که از آب این سد تغذیه میشوند شامل سد انحرافی - سد تنظیم کننده - کانال ها - جاده ها و ساختمانهای مربوطه میباشد. طول کانال های اصلی و فرعی بالغ بر ۶۵۰ کیلومتر و دارای ۳۷۰۰ ساختمان آبی از قبیل پل - سیفون - آبرو - آبگیر و ۵ تلمبه بزرگ میباشد پانکمیل شبکه آبیاری کلا ۱۲۵۰۰۰ هکتار اراضی طرح آبیاری در زیر کشت آبی قرار میگیرد.

سد دوم که مورد بازدید قرار گرفت سدی است بر روی رودخانه کارون که در محلی بنام بردمچی واقع در ۵۵ کیلومتری مسجد سلیمان قرار دارد و بنام نامی سرسلسله دودمان جلیل پهلوی بنیان گذار ایران نوین

رضا شاه کبیر نام گذاری شده است. و با بازدید که از کارگاه سد - تونل های انحرافی کوی کارکنان و جاده های سرویس که مورد بازدید قرار گرفتند متجلی این حقیقت بودند که سازندگان ایران نوین در دل کوهها و پهنه دشت هابه تلاش بی گیر سازندگی خود مشغولند و آنچه مشاهده شد گواه بر این بود که صد ها انسان متخصص - مهندس - تکنیسین و کارگر شبانه روز با سه نوبت کار مجاهدت مینمایند تا از آبی که قرن ها بهدر میرفت بهره برداری کامل نمایند و از نیروی پتانسیل آن استفاده نمایند و اراضی بیشتری را زیر کشت ببرند و نیساز فرآورده های کشاورزی و دامی هموطنان خود را تأمین نمایند.

با ساختمان این سد و مهار کردن قسمتی از رودخانه کارون دشت کتوند که یکی از دشت های حاصلخیز حوزه رودخانه کارون میباشد زیر کشت آبی قرار میگیرد مساحت آن قسمت از دشت کتوند که از آب این سد استفاده مینماید ۳۸۰۰۰ هکتار میباشد این اراضی در نواحی کتوند و عقیلی و دیمچه قرار دارند طبق طرحی که تهیه شده است از این اراضی ۳۳۵۰۰ هکتار با جریان آزاد آب با اجازه جناب آقای عباس میرزائی

«Gravity Irrigation»

و ۴۵۰۰ هکتار بقیه بوسیله همباز آبیاری میشود.

مشخصات سد رضا شاه کبیر بشرح زیر میباشد:	
محل سد	شمال شرقی مسجد سلیمان
نوع سد	بتونی قوسی
طول تاج سد	۳۸۰ متر
ارتفاع از کف	۲۰۰ متر
ظرفیت سرریز و تخلیه	۱۶۹۲۸ متر مکعب در ثانیه
ظرفیت کل دریاچه	۲۹۰۰ میلیون متر مکعب
ظرفیت مفید	۲۴۰۰ میلیون متر مکعب
مقدار آب قابل تنظیم سالانه	۱۰۹۰۰ میلیون متر مکعب
بهود اراضی زیر کشت	۳۰۰۰ هکتار
توسعه اراضی	۳۸۰۰۰

قدرت نصب شده نیروی برق يك میلیون کیلووات
تاریخ شروع ساختمان ۱۳۴۸
تاریخ خاتمه ساختمان ۱۳۵۳
بطوریکه اشاره شد شرکت های کشت و صنعت

نیز که در اراضی زیر سدمحمد رضا شاه پهلوی فعالیت دارند مورد بازدید قرار گرفت. بلحاظ توجه مخصوص شاهنشاه آریامهر به توسعه کشاورزی مکانیزه و دامپروری در سطح وسیع توأم با صنایع وابسته در اراضی زیر سد و حداکثر استفاده از منابع آب و خاک و تشویق سرمایه گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی در امر کشاورزی و افزایش میزان تولید در واحد سطح و تربیت کادر فنی و پروردن و بسته بندی محصولات کشاورزی و دامی و رخنه کردن در بازارهای کشاورزی قانون تأسیس شرکت های بهره برداری از اراضی زیر سدها در ششم خرداد ۴۷ بتصویب مجلسین رسید و برای اولین بار مفاد قانون در زیر سدمحمد رضا شاه پهلوی پیاده شد.

اصولا از اراضی زیر سد محمد رضا شاه پهلوی قسمتی برای فعالیت شرکت های سهامی زراعی اختصاص داده شده که وسیله وزارت تعاون و امور روستاها نظارت میشود و قسمت دیگر که از نقاط پر جمعیت و فعال بوده و در جنوب شهر دز فول واقع میباشد بزرگ است و اختصاص پیدا کرده ۶۸ هزار هکتار به شرکت کشت و صنعت اختصاص داده شده و در حدود ۱۰۰۰۰ هکتار بکشت نیشکر که با سرمایه دولت اداره میشود تخصیص داده شده است.

۱ - شرکت کشت و صنعت ایران آمریکا مقدار ۲۰۲۵۵ هکتار از این اراضی را بطور اجاره سی ساله در اختیار دارد سال گذشته قسمتی از اراضی مورد اجاره را تسطیح کرده و فعالیت کشاورزی مشروحه زیر را انجام داده است:

مارچوبه	۱۴۷ هکتار
یونجه	۷۵۴ هکتار
شیدر	۹۰ هکتار
سبزیکاری	۹۱ هکتار
تونون	۴۶/۵ هکتار
گندم	۳۶۰۰ هکتار

در سال ۴۹ تعداد ۱۲۰۰ رأس و در سال ۵۰ تعداد ۸۸۰۰ رأس گوسفند نگاهداری کرده است فعالیت های ساختمانی این شرکت آغاز شده و ماشین آلات مورد نیاز خود را از بدو تأسیس وارد کرده است.

۲ - شرکت ایران کالیفرنیا میزان ۱۰۱۳۰ هکتار

زمین بمدت سی سال بطور اجاره در اختیار دارد و ضمن تسطیح قسمتی از اراضی فعالیت زیر را در سال ۵۰ داشته است

چغندر قند	۵۰۰ هکتار
یونجه	۱۵۰ هکتار
ذرت دامی	۸۶ هکتار
ذرت خوشه ای	۱۴۵ هکتار
یونجه	۴۳۰ هکتار
شیدر	۱۵ هکتار
گندم	۱۲۰۰ هکتار

ماشین آلات مورد نیاز را وارد کرده و فعالیت ساختمانی برای تأمین ساختمانهای لازم را آغاز نموده است.

۳ - شرکت ایران شلکات و بیمه های لرد را تمالید ۱۵۷۳۵ هکتار از اراضی و طرح دز را در اختیار دارد این شرکت نیز ماشین آلات مورد نیاز خود را وارد کرده و فعالیت ساختمانی و کشاورزی را شروع کرده است.

۴ - شرکت سهامی تولیدی کارخانجات قند و تصفیه شکر اهواز مقدار ۱۰۱۳۰ هکتار از اراضی را بطور اجاره در اختیار دارد در سال جاری ۸۳۰ هکتار زیر چغندر قند و ۵۰۰ هکتار زیر گندم داشته است برنامه این شرکت کشت چغندر قند دانه های روغنی حبوبات و گندم - سبزیجات و ایجاد باغات مرکبات - یونجه کاری دامداری مرغداری و کنسرو سازی میباشد.

۵ - شرکت دز کار شرکتی است داخلی که فعالیت خود را با کشت ۲۰۰ هکتار شروع کرده است.

۶ - اخیراً میزان ۶۵۶۰ هکتار به شرکت هاو این اگر و نو میکز اختصاص داده شده است که هنوز فعالیت خود را شروع نکرده است.

اجازه فرماید که مختصری هم در مورد طرح موفق نیشکر هفت تپه بعرض برسانم

کلمه هوز یا خوز که به تعبیری یکی از رشته های زبان پهلوی و باستاند دیگری بمعنای شکر است با خوزستان یا شکرستان ایران مترادف است زیرا کشت نیشکر در این استان دارای سابقه چند هزار ساله است و متأسفانه از ۶۰۰ - ۷۰۰ سال پیش کشت آن بعلت بروز حوادث مختلف متروک گردید آغاز تلاش برای کشت مجدد نیشکر در خوزستان رامیتوان سال ۱۳۱۶

بحساب آورد ولی متأسفانه تا سال ۱۳۳۰ عوامل خارجی مانع توسعه و کشت این نبات گران بها بودند.

در سال ۱۳۳۰ سازمان برنامه با استفاده از کارشناسان F. A. O مطالعاتی در مورد کشت نیشکر و ایجاد صنعت تولید شکر ازنی را بعمل آورد. در نیمه فروردین ماه ۱۳۳۵ قرارداد اصلی بین سازمان برنامه و شرکت عمران و منابع برای مطالعه نهائی منعقد شد و گزارش این شرکت روز چهارم خرداد ماه ۱۳۳۶ به سازمان برنامه تقدیم شد و از گزارش چنین مستفاد گردید: «جنس خاک درجه حرارت و سایر شرایط اقلیمی خوزستان برای تولید نیشکر و تأسیس کارخانه عصاره گیری تأسیس و تصفیه خانه و خلاصه احیای صنعت نیشکر در خوزستان امید بخش است.»

ولذا هفت تپه واقع در جنوب طرح آبیاری دز برای این منظور انتخاب شد و در سال ۳۸ مقداری از اراضی تسطیح گردید و در سال ۱۳۳۹ میزان ۲۴۰۰ هکتار زیر کشت نی قرار گرفت در سال ۴۲ میزان ۲۸۱۵ و در سال ۴۳ مقدار ۳۶۴۳ هکتار زیر کشت قرار گرفت هر ساله بر میزان کشت افزوده شد و در سال ۴۹ جمعاً ۴۴۳۲ هکتار زیر کشت قرار گرفت که از آن ۵۴۸۰۳ تن شکر بدست آمد و بر اساس طرح توسعه میزان کشت قریباً بحدود ۱۰۰۰۰ هکتار و میزان محصول شکر به ۱۰۰۰۰۰ تن خواهد رسید و کارخانه نیز متناسب با این پیشرفت توسعه پیدا کرده است با مقایسه میزان محصول در واحد سطح با سایر ممالک نی خیز دنیا طرح نیشکر هفت تپه بدون شك از طرحهای بسیار موفق ایران بشمار میآید.

اجازه فرمائید چند کلمه هم در مورد کارخانه کاغذ پارس بعرض برسانم از محصولات بای پرورکت کارخانه نیشکر هفت تپه ملاس بخارج حمل و بفروش میرسد ولی باگاس و باصطلاح تفاله نی سوزانده میشود.

ولی اولین کارخانه کاغذ سازی پارس در آذرماه سال ۱۳۴۹ در جوار کارخانه نیشکر هفت تپه بدست مبارک شاهنشاه آریامهر افتتاح گردید و از آن بعد باگاسی نی به این کارخانه حمل و بکاغذ تبدیل میگردد. سرمایه اولیه شرکت ۵۵۰۰۰۰۰۰ ریال و اینک به ۸۳۰۴۴۰۰۰۰ افزایش داده شده است تولید کاغذ علاوه بر غیر باگاس مواد اولیه دیگری از قبیل نشاسته صمغ مخصوص کاغذ زاج - کالینک سودا و کلورودین احتیاج دارد بعضی از

این مواد مانند کالینک سودا و کلورودین از داخل کشور تهیه میشود و بقیه فعلاً از خارج وارد میشود.

در خاتمه به چند مطلب اشاره کرده و با عرض معذرت از اطاله کلام بعرض خاتمه میدهم:

اولاً از طرف خود و همکاران ارجمند در کمیسیون آب و برق از جناب آقای وزیر آب و برق و معاون پارلمانی و مدیر عامل و معاون فنی سازمان آب و برق خوزستان و مهندسین و کارکنان سازمان مذکور بسبب تدوین برنامه بسیار ارزنده و راهنماییها و توضیحات و بذریعهای گرمی که از اعضاء کمیسیون آب و برق بعمل آوردند سپاس گزارى مینمایم (احسنت).

ثانیاً استدعای کنم اعضاء محترم فراکسیون پارلمانی حزب مردم حتماً از این برنامه های عمرانی و طرحهای عظیم و ثمر بخشی که قسمتی از آنها با موفقیت کامل پیاده شده است و بقیه در دست اجرا است دیدن فرمائید و ببینید و پشت این تریبون مطالبی عنوان فرمائید تا از این مهندسین و تکنیسینها و کارگران که بعنوان سربازان واقعی و فداکار در دل کوهها و پهله دشتهای شانه روز مشغول فعالیت هستند رفع خستگی بشود ثالثاً توجه کلیه همکاران و اولیاء دولت را باین نکته بسیار مهم معطوف می کنم که امسال خوشبختانه برف های سنگینی باریده است که باتوجه باینکه تنها تنگنای اقتصاد کشور مامسئله کمبود آب است بسیار ارزنده است ولی با شروع فصل بهار و بارندگیهای بهاره طغیانهای شدیدی براه خواهد افتاد که مخاطرات شدید برای قراء حوزه های رودخانه ها فراهم خواهد کرد

چنانچه خاطر همکاران محترم می باشد در سال پر آبی ۴۸ دبی رودخانه کارون به ۵۰۷۷ متر مکعب در ثانیه رسید (با ۱۵ سال آمار گیری) و در ایستگاه اهواز دبی به ۶۴۶۲ متر مکعب رسید (طی ۷۰ سال آمار برداری) دبی رودخانه قزل اوزن در کیلوان به ۲۳۰۰ و مارون در بهبهان به ۲۲۸۲ متر مکعب در ثانیه رسید البته هیچ دستگاهی قادر نخواهد بود که جلو طغیان را بگیرد ولی باید مردم را متوجه کرد که در بهار آینده محصول خود را در مسیر رودخانه ها خرمن نکنند و احشام خود را در مسیر نگاهداری نمایند و ایلات چادر نزنند.

تا آن جا که بنده اطلاع دارم از آندامری کل کشور در این طور موارد دلسوزتر از سایر دستگاهها

بوده است این راهنماییها باید هر چه زودتر وسیله زاندامری کل کشور در مورد روستائیان بعمل آید.

در فصل آبی سال عرض آخرم گریزی است که بحوزه انتخابیه ام ستفرو کلیائی میزنم و آن مسئله رعایت کامل اصل کلی «عدالت اجتماعی» است که همواره شاهنشاه بزرگ در صدور تعلیمات عالیه توصیه فرموده و میفرمایند حتی در دوره هائیکه بنده محصل بودم میشنیدم که رهبر بزرگ ملت ایران در تعلیماتیکه برای اولیای امور صادر میفرمودند باین اصل مهم اشاره میفرمودند و سعادت ملت و مملکت را در تعمیم «عدالت اجتماعی» دانسته و میدانند. سرمایه گذارهای سنگینی در استان خوزستان و

انجام اقدامات زیر بنائی که ثمرات آن علاوه بر پیشرفت های چشمگیر اجتماعی امروزه بصورت شکر و برق و کاغذ و مارچوبه صادراتی و سایر محصولات کشاورزی از نزدیک مشاهده میشود موجب مسرت و افتخار و سر بلندی و امیدواری هر ایرانی است ولی باین نکته توجه فرمائید که این رودخانه های پر آب هر کدام حوزه آب ریز و باصطلاح علمی Water Shed و باسن و رسی دارند که از آن جا سرچشمه میگیرند مردم ستفرو کلیائی ۶ ماه از سال را زیر برفهای سنگین در زحمت هستند بمحض گرم شدن هوا آب ها سرازیر شده رودخانه گاوآرو را تشکیل داده که سپس وارد سمیره میشود و سر از خوزستان درمی آورد و این دشت را سرسبز و خرم میکند و لقب زر خیز را برای دشت خوزستان تأمین میکند پس ملاحظه می فرمائید که مردم ستفرو کلیائی هم نسبت بزرهای خوزستان سهمی و حقی دارند که باید بترتیبی با آنها تأدیه گردد و بعبارت دیگر حق ۶ ماهه انبازداری برفها ب مردم ما پرداخت شود.

البته طمع مردم ما زیاد نیست تنها توقعی که از دولت جناب آقای هویدا داریم اینست که مقرر فرمائید در این موقع که استاندار فعال و کم نظیری مثل جناب آقای شهرستانسی مسئولیت کسار و سرپرستی استان کرمانشاهان را دارند بایشان امکانات بیشتری بدهند تا بتوانند ۵۸ کیلومتر راه ستفرو - بیستون را اسفالت نمایند تا مردم بمحور اصلی تهران - کرمانشاه دسترسی پیدا کنند. و من یقین دارم با اسفالت شدن این راه مشکلات اجتماعی - درمانی - بهداشتی - فرهنگی حتی کشاورزی و دامداری منطقه ما خود بخود حل خواهد شد بمنظور جلوگیری از اطاله کلام از ذکر اینکه چگونه با ۵۸ کیلومتر راه تمام

مشکلات يك منطقه ۱۵۰ هزار نفری حل میشود خودداری میکنم و از اینکه بعرضم توجه فرمودید متفخر سپاسگزارم. (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای مظاهری فرمائید.
مظاهری - با اجازه مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی.

روز ۲۴ اسفند سالروز تولد اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر را بملت ایران بویژه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی نهیت عرض نموده لازم میدانم مختصری از تاریخچه سرودمان پهلوی را باستحضار حضار گرام برسانم.

در ۹۳ سال پیش در يك خانواده اصیل ایرانی کودکی با برصه وجود گذارد که بر حسب تقدیر و مشیت الهی و قضای آسمانی مقدر بود سر نوشت ملت ما را در دست گرفته تاریخ اجتماعی و سیاسی و اقتصادی و فرهنگی ملت کهنسال ایران را که در اثر عدم سیاست و لیاقت زمامداران وقت رو ب انحطاط و زوال بود دگرگون نمود (صحیح است) هر سال ملت ایران و در پیشاپیش آن کارگران زحمتکش وطن ما روز ۲۴ اسفند روز تولد ناجی کبیر ایران را جشن گرفته بشادی یاد مینماید (صحیح است).

بسیاری از سالگردها و حوادث تاریخی در اثر گذشت زمان ب دست فراموشی میافتد ولی روز ۲۴ اسفند در تاریخ ایران فراموش نمیشود (صحیح است) چون این مسأله ارتباط قطعی با خدمات برجسته رضاشاه و دودمان پهلوی دارد در سایه کوشش ها و فداکاری های چشم گیر این رادمرد بزرگ ملت و کشور ما دوران عقب ماندگیهای اقتصادی و اجتماعی خویش را پشت سر گذاشت و بحق میتوان گفت که در راه تحویلی عظیم قدم نهاده است، بخصوص فداکاریهای فرزند برومند این خاندان شاهنشاه آریامهر که در دورانی بحرانی زمام کشور را در دست و با درایت و کاردانی آرمانها و نیات وطن پرستانه پدر را دنبال و کشوری عقب مانده و در حال رشد را طی مدت کمی بشاهراه ترقی و تعالی رسانید (صحیح است) بطوریکه امروز ملت ایران با سر بلندی و افتخار پیشرفت های کشور را نگریسته و برهبری آن میباید، امروز بهر گوشه ای نظر افکنیم نشانه ای آشکار و هویدا از نتایج افکار خردمندانه رضاشاه کبیر و فرزند خلفش را مشاهده میکنیم (صحیح است - احسنت) تدابیری که در

امر سیاست و اقتصاد زمان سلطنت اعلیحضرت فقید انجام یافته است تدابیر زیربنای رشد توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی میباشد (صحیح است) بهبود روابط کار و فعالیت تولیدی که در آن زمان از چند واحد کوچک تجاوز نمیکرد در سایه این رهبری اکنون به ۳۸۷۰۰ واحد کوچک و بزرگ رسیده که همگی بابت آرامش خاطر مشغول کار و کوشش میباشند (صحیح است - احسن).

نخستین گام برای رفاه و ایجاد کار در کشور ما در زمان سلطنت رضاشاه کبیر برداشته شد و این اقدام همچنان ادامه دارد تا جائیکه امروز بیش از سه میلیون کارگر در این کارگاهها کار میکنند و همگی از مزایای قانون کار و بیمه های اجتماعی و امنیت کار بهره مند میباشند (صحیح است) در باره این پیشرفتهای عظیم که از بعد از انقلاب شاه و مردم در کشور بوجود آمده شمه مختصر روشنگر واقعیت شگرفی است که کشور ما طی دوران سلطنت دودمان پهلوی در جهت موفقیتهای عظیمی است که بدان نایل شده ایم.

بدون شك میتوان گفت از جمله طبقاتیکه از پیشرفتهای بهره و نصیبی بجزا برده است طبقه زحمتکش و کارگر است (صحیح است) که در گذشته جزو ابزار کار و تولید بحساب میآمد و باشکفتن دوران انقلاب و ظهور آن در کشور بفرمان رهبر انقلاب کارگر جزء طبقه شریف بحساب آمده از لحاظ حقوق و مزایای اجتماعی در جامعه جلوه گر شد (صحیح است).

بهین مناسبت این طبقه بیش از طبقات دیگر باین روز تاریخی و پیراج میباند (احسن).

درد غرور آمیز ملت ایران و طبقه کارگر بروح سردار ملی و ناجی ایران رضاشاه کبیر که در میان طوفان حوادث کشور را از سقوط نجات بخشید و باوج قدرت رسانید (احسن).

درد بی پایان ملت ایران بخصوص خواهران و برادران کارگر به پیشگاه شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل پهلوی (احسن - احسن).

ضمناً تلگرافی از کارگران اصفهان رسیده است تقاضا دارند چون سود ویژه، عطیه ملوکانه میباشد از پرداخت مالیات معاف گردد (احسن).

۳- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله سیهید کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور میشویم سیهید کاتوزیان فرمایشی دارید بفرمائید.

سیهید کاتوزیان - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم طبق قانون نیروهای مسلح شاهنشاهی داوطلبانی که وارد خدمت ارتش میشوند باید سنشان ۱۸ سال باشد ولی چون در عمل با اشکالاتی برخوردیم و ايجاب میکند که باسن کمتر داخل شوند لایحه ای تقدیم میشود که در صورتی که تصویب بفرمائید داوطلبانیکه باسن کمتر وارد میشوند تفاوت این مدت تا سن ۱۸ سال جزء سنین خدمتشان محسوب شود.

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع می شود.

۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور و ابلاغ به دولت
رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه چهارشنبه ۱۸ اسفند ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر هزاره معاون نخست وزیر و رئیس دفتر بودجه و معاونین پارلمانی وزارتخانه ها لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور را که برای اظهار ملاحظات به مجلس سنا ارسال و اصلاحاتی در آن بعمل آمده بود مورد رسیدگی قرار داد و با قسمتی از تغییرات مجلس سنا موافقت نمود.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

قانون بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور

ماده ۱۵۵-۱ - بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور از حیث درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر پانصد و چهل و هشت میلیارد و پانصد و شش میلیون و هفتصد و پنجاه و دو هزار (۵۴۸۵۳۶۷۵۲۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر پانصد و چهل و هشت میلیارد و پانصد و شش میلیون و هفتصد و پنجاه و دو هزار (۵۴۸۵۳۶۷۵۲۰۰۰) ریال می باشد.

بودجه عادی دولت شامل موارد زیر میباشد:

۱- بودجه دولت که از حیث درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر یکصد و هشتاد و سه میلیارد و ششصد و دو میلیون و هشتصد و چهل و هشت هزار (۱۸۳۶۰۲۸۴۸۰۰۰) ریال و از حیث هزینه ها و سایر پرداختهای آن محل بالغ بر یکصد و هشتاد و سه میلیارد و ششصد و دو میلیون و هشتصد و چهل و هشت هزار (۱۸۳۶۰۲۸۴۸۰۰۰) ریال است.

۲- اعتبار طرحهای عمرانی مستمر موضوع تبصره چهار این قانون که از حیث درآمد بالغ بر هفده میلیارد و هشتصد و بیست و سه میلیون و دو بیست و چهار هزار (۱۷۸۲۳۳۴۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر هفده میلیارد و هشتصد و بیست و سه میلیون و دو بیست و سی و چهار هزار (۱۷۸۲۳۳۴۰۰۰) ریال است و از محل درآمد برنامه تأمین می شود.

۳- بودجه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی از محل درآمد اختصاصی که از حیث درآمد بالغ بر چهارده میلیارد و پانصد و بیست و سه میلیون و ششصد و چهل و پنج هزار (۱۴۵۲۳۶۴۵۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر چهارده میلیارد و پانصد و بیست و سه میلیون و ششصد و چهل و پنج هزار (۱۴۵۲۳۶۴۵۰۰۰) ریال است.

ارقام منظور در بندهای ۱ و ۲ تصویب میگردد و به دولت اجازه داده میشود درآمدهای منظور در بندهای مذکور را وصول و هزینه های و زارتخانه ها و مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و اعانات و سایر اعتباراتی را که در جدول این قانون از محل های مزبور منظور شده اند در حدود وصولی درآمدهای مذکور بر اساس تخصیص اعتبار تعهد و با رعایت قوانین و مقررات مربوط و تبصره های زیر پرداخت نماید.

بودجه عمرانی و همچنین بودجه شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت منظور در قسمت دهم این قانون و سایر مؤسسات منظور در قسمت های یازدهم و دوازدهم این قانون تابع قوانین و مقررات و اساسنامه های مربوط خواهند بود.

بودجه آن دسته از مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته به دولت که در طول سال ۱۳۵۱ بصورت مؤسسه دولتی در آید برای مدت باقیمانده سال مزبور پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۱۵ - الف - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی

در صورتی میتوانند درآمدهای اختصاصی خود را به مصارف مربوط برسانند که ضمن درآمد های اختصاصی در بودجه کل کشور منظور و در حسابهای خزانه متمرکز شده باشد. وجه درآمدهای مزبور به هر مبلغ که وصول شود قابل تعهد و مصرف خواهد بود و خزانه مکلف است بلافاصله پس از وصول درخواست وجه مبلغ لازم را در اختیار وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذریع بگذارد.

ب- تمرکز وجوه حاصل از بابت سهم آموزش و پرورش و سهم بهداری و سهم کتابخانه های عمومی از درآمد شهرداریها و درآمد اختصاصی دانشگاهها و دانشکده ها و مؤسسات آموزش عالی و سایر مؤسسات آموزشی و مراکز آموزش حرفه ای و صندوق کارآموزی و بیمارستانهای آموزشی و کتابخانه ها و موزه ها و بناهای تاریخی و درآمدهای محلی که بوسیله انجمنهای بهداری و شوراهای آموزش و پرورش منطبقه ای از منابع غیر دولتی تحصیل میشود در آمد حق السهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی در خزانه الزامی نیست. دستگاهها و مؤسسات موضوع این بند موظفند برای وجوه مزبور در یکی از بانکهای دولتی و یا با موافقت وزارت دارائی در بانکهای غیر دولتی که شرایط مناسبتر و تسهیلات

بیشتر پیشنهاد نمایند حساب خاصی افتتاح و درآمدهای حاصله را بلافاصله پس از وصول به حساب مزبور منتقل نمایند.

تبصره ۲۵ - الف - کاهش یا افزایش اعتبار هر يك از مواد هزینه و سایر برنامه های هر دستگاه از محل درآمد عمومی تا میزان ده درصد با موافقت نخست وزیر و مازاد بر آن فقط بکار برای هر دستگاه با موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه در جمع اعتبارات دستگاه از محل درآمد عمومی تغییری حاصل نشود.

ب- کاهش یا افزایش اعتبار هر يك از مواد هزینه و سایر برنامه های وزارت جنگ از محل درآمد عمومی تا میزان ده درصد در اختیار وزیر جنگ و مازاد بر آن برای یکبار با موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه در جمع اعتبارات وزارت مزبور از محل درآمد عمومی تغییری حاصل نشود.

ج - نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و برنامه های

مربوط به سپاهیان ترویج و آبادانی بین وزارتخانه هائی که از خدمات این سپاهیان استفاده میکنند بنابر پیشنهاد مشترک وزارتخانه های مربوط و موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود.

تبصره ۳- میزان تنخواه گردان خزانة در سال ۱۳۵۱ ده میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال است.

تبصره ۴- اعتبار طرح های عمرانی مستمر موضوع قسمت نهم این قانون که بعنوان جزئی از هزینه های از محل درآمد عمومی در بودجه دستگاه های مربوط منظور شده است از محل درآمد برنامه تأمین و وجوه مربوط موضوع ردیف ۵۲۰۱ قسمت سوم این قانون در اختیار وزارت دارائی گذاشته خواهد شد تا بر طبق مقررات و ضوابط مربوط بطرح های مزبور بمصرف برسد.

تبصره ۵- دیون بامحل تا پایان سال ۱۳۴۹ وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که اعتبار اولیه آنها در بودجه کل کشور از محل درآمد عمومی تأمین بوده است بر طبق ضوابطی که از طرف وزارت دارائی و دفتر بودجه تعیین خواهد شد مورد رسیدگی قرار گرفته و از محل اعتبار ردیف ۵۲۰۲ بخش پنجم قسمت ششم این قانون بمیزانی که برای هر دستگاه تخصیص داده خواهد شد قبایلی پرداخت میباشند.

دیون بامحل وزارت جنگ از محل اعتبار ردیف ۱۲۵/۲ و دیون مؤسسات دولتی که بودجه آنها بصورت «کمک» در بودجه کل کشور منظور میشود از محل بودجه مصوب آنها قابل پرداخت است.

تبصره ۶- به وزارت دارائی اجازه داده میشود تا مبلغ یک میلیارد و یکصد و بیست میلیون (۱۱۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال موضوع ردیف ۳۵۱۰ قسمت سوم این قانون از درآمد سازمان بنادر و کشتیرانی را در سال ۱۳۵۱ به درآمد عمومی کشور منظور نماید.

تبصره ۷- الف- حکم بنده الف تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در مورد اعطای يك پایه ترفیع بمستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری با رعایت مقررات مربوط در مورد مستخدمینی که احکام آنان در سال ۱۳۵۰ صادر نشده است بقوت خود باقی است. اعتبار اضافه حقوق يك پایه ترفیع مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری موضوع بند «الف»

تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در سال های ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ از محل اعتبار ردیف ۵۱۱۰۷ بخش پنجم قسمت ششم این قانون پرداخت خواهد شد.

ب- اعتبار مورد نیاز برای اجرای اصلاحیه قانون استخدام کشوری مصوب آبانماه ۱۳۴۹ در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون استخدام کشوری موضوع بند «ب» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در سال ۱۳۵۱ از محل اعتبار ردیف ۵۱۱۰۸ بخش پنجم قسمت ششم این قانون قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۸- به وزارت دارائی اجازه داده میشود آن قسمت از اعتبار ردیف های ۵۱۱۰۶ و ۵۱۱۰۷ و ۵۱۱۰۸ بخش پنجم قسمت ششم این قانون را که مورد نیاز مناطق آموزش و پرورش میباشد با توجه به مفاد تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۸ و تبصره ۷ این قانون بعنوان «کمک» در اختیار مناطق مربوط بگذارد.

تبصره ۹- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود باقیمانده اعتبارات هر يك از ادارات آموزش و پرورش مناطقی را که در سال ۱۳۵۱ شورای آموزش و پرورش منطقه ای در آن تشکیل میشود از اعتبارات منطقه ای آموزش و پرورش استان و یا فرمانداری کل مربوط کسرو به صورت «کمک» به منطقه مربوط ابلاغ نماید.

تبصره ۱۰- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود اعتبار مربوط به تربیت معلم و توسعه برنامه های موضوع ردیف ۸۱۹۹ قسمت هشتم این قانون را در سال ۱۳۵۱ بر حسب نیاز مندیهای هر يك از مناطق و به تفکیک برنامه ها و فصول بین آنها بصورت «کمک» توزیع کند. توزیع اعتبارات و تعیین نیاز مندیهای مناطق در هر صورت در همان سال باید به اطلاع دفتر بودجه و تأیید کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد.

تبصره ۱۱- به وزارت دارائی و دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبار حقوق و مزایای مستخدمینی را که در اجرای ماده ۱۴ قانون تأسیس سازمان تربیت بدنی ایران از وزارت آموزش و پرورش به سازمان مذکور منتقل میشوند باتوافق وزارت آموزش و پرورش و سازمان تربیت بدنی ایران و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی از بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ ادانات مرکزی وزارت آموزش و پرورش و مناطق مربوط کسر و به بودجه سازمان تربیت بدنی ایران اضافه نماید.

تبصره ۱۲- به دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به هزینه های پرستلی و نگهداری بیمارستانهای وزارت بهداری را که به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و سایر مؤسسات عام المنفعه و دانشگاه ها واگذار میشود از بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ وزارت مذکور کسرو بعنوان «اعانه» به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران یا سایر مؤسسات عام المنفعه و «کمک» به دانشگاه های ذریبط منظور داشته و واگذار کند. این نقل و انتقالات باید بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد.

در مورد بیمارستانهای واگذاری به شیر و خورشید سرخ که اعتبار آن از محل طرح های مستمر و غیرمستمر تأمین میشود مفاد تبصره ۸ قانون واگذاری بیمارستانهای وزارت بهداری بر مبنای اعتبارات مصوب طرح های مذکور در سال ۱۳۵۱ ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۱۳- اعتباری که در ردیف ۱۲۰/۱ قسمت چهارم این قانون منظور شده است بر اساس آئین نامه موضوع تبصره يك قانون اجازه تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفه عام به زارعین صاحب نسق مصوب ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۰ قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۱۴- به وزارت جنگ اجازه داده می شود تا مبلغ پانصد و شصت و چهار میلیون (۵۶۴۰۰۰۰۰۰) ریال از محل باقیمانده اعتبارات تعهد نشده بودجه سال ۱۳۵۰ وزارت جنگ را برای تأمین تفاوت بهای خواربار و پوشاک کادرنیروهای مسلح شاهنشاهی و خانواده آنان اختصاص دهد و تا پایان سال ۱۳۵۱ تعهد متدرجاً به سازمان اتکا پرداخت نماید.

تبصره ۱۵- به دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به آن قسمت از دستگاههای پخش صدا را که در سال ۱۳۵۱ از وزارت پست و تلگراف و تلفن به سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران منتقل میشود بتصویب کمیسیون بودجه وزارت مزبور کسر و بصورت «کمک» به سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران واگذار نماید.

تبصره ۱۶- شهرداری های مشمول ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب هفتم آذرماه ۱۳۴۷ موظفند سهم مذکور در ماده ۶۸ قانون اصلاحی قانون شهرداریها مصوب سال ۱۳۴۵ مربوط به بهداری و تربیت بدنی و پیشاهنگی و کمیته پیکار بایسواد و کتابخانه های

علمی را از درآمدهای مستمر خود به همان میزانی که در سال ۱۳۴۸ مکلف به پرداخت بوده اند در سال ۱۳۵۱ تأمین و پرداخت کنند.

تعیین حد نصاب هزینه های عمرانی و سازمانی موضوع ماده ۶۸ اصلاحی قانون شهرداریها در مورد شهرداریهای مذکور بر اساس تقسیماتی خواهد بود که باتوجه به احتیاجات و مقتضیات محلی به پیشنهاد شهرداری و تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور رسیده باشد.

تبصره ۱۷- اعتبار منظور در ردیف ۱۸۴/۱ قسمت چهارم این قانون تحت عنوان «وزارت راه» سایر هزینه های شبکه راهها، راه آهن و فرودگاهها بر اساس برنامه های اجرائی مربوط پس از تأیید دفتر بودجه و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در اختیار دستگاههای ذریبط گذاشته خواهد شد و اعتبار ردیف ۲۶۲/۱ قسمت چهارم این قانون تحت عنوان «سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران» سایر هزینه های نگهداری تأسیسات رادیو تلویزیون» نیز به میزانی که از طرف دفتر بودجه ترتیب فوق تعیین خواهد شد به عنوان «کمک» به سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران پرداخت میگردد.

تبصره ۱۸- به دفتر بودجه اجازه داده میشود با تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی اعتبار برنامه ها و فعالیتها را که در سال ۱۳۵۱ از وزارت پست و تلگراف و تلفن به شرکت مخابرات ایران منتقل خواهد شد از تاریخ انتقال از بودجه وزارتخانه مذکور کسر نماید. ضمناً اجازه داده میشود شرکت مخابرات ایران از تاریخ شروع بکار در سال ۱۳۵۱ درآمدهای تلگراف و تلفن موضوع ردیف ۳۴۰۲ قسمت سوم این قانون را وصول نموده و هزینه های مربوط به برنامه ها و فعالیتها مذکور و همچنین هزینه های تله کومونیکاسیون بین المللی موضوع ردیف ۱۸۹/۱ قسمت چهارم این قانون را از محل درآمد مذکور پرداخت کند.

وزارت دارائی مجاز است مبلغ هشتصد میلیون (۸۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از درآمدهای مزبور را که بوسیله شرکت مخابرات ایران در سال ۱۳۵۱ وصول میشود به حساب درآمد عمومی منظور نماید.

در صورتیکه تأسیس شرکت مخابرات ایران در ابتدای سال ۱۳۵۱ تحقق نیابد مبلغ مذکور با احتساب

مبلغی که تا تاریخ تشکیل شرکت از محل اعتبار برنامه‌های فوق‌الذکر مورد استفاده قرار گرفته و مبلغی که بابت درآمدهای مذکور به خزانه تحویل شده به تشخیص وزارت دارائی و دفتر بودجه تعیین خواهد شد.

تبصره ۱۹۵- بدولت اجازه داده میشود تا مبلغ سه میلیارد (۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از محل صرفه‌جوییهای بودجه عادی سال ۱۳۵۱ مربوط بدرآمد عمومی را جهت افزایش اعتبار طرحهای عمرانی بدرآمد برنامه منتقل نماید. رقم انتقال یافته عیناً باعتبارات عمرانی سال ۱۳۵۱ اضافه میشود.

تبصره ۲۰۵- به دفتر بودجه اجازه داده می‌شود ضمن انتقال اعتبار برنامه‌ای که در اجرای قانون عمران و نوسازی روستاها و ترتیب انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته بآن باید از بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ وزارت آبادانی و مسکن کسر و به بودجه وزارت تعاون و امور روستاها منتقل نماید و اعتبار حقوق و مزایای آن عده از کارمندانیکه طبق قسمت اخیر تبصره یک ماده ۶ قانون مزبور در وزارت آبادانی و مسکن باقی خواهند ماند کماکان در اختیار وزارت آبادانی و مسکن بگذارد.

تبصره ۲۱۵- اجازه داده میشود مازاد درآمدهای اختصاصی وزارت بهداری بشخص هیأت وزیران در سال ۱۳۵۱ بمصرف توسعه برنامه بهداشت و تنظیم خانواده و کنترل جمعیت و برنامه ترویج و توسعه فعالیتهای صنایع دستی روستائی برسد.

تبصره ۲۲۵- مانده اعتبار منظور در ردیف ۵۲۲۰۳ قسمت چهارم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور و هم چنین اعتبار منظور در ردیف ۵۲۲۰۴ قسمت ششم این قانون براساس ضوابطی که از طرف وزارت راه پیشنهاد و بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد رسید قابل پرداخت است.

تبصره ۲۳۵- مانده مبلغ هجده میلیون (۱۸۰۰۰۰۰۰) ریال اعتبار مربوط باحداث دهکده نمونه که از محل اعتبار هزینه‌های پیش‌بینی نشده بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور تأمین شده است تا آخر سال ۱۳۵۱ قابل تعهد و مصرف میباید.

تبصره‌هایی که ناملفی نشده بقوت خود باقی است
تبصره ۲۴۵- وزارت دادگستری مجاز است از اول فروردینماه ۱۳۵۱ فوق‌العاده اشتغال خارج از

مرکز و بدی آب و هوای قیضات را بر طبق آئیننامه مربوط و بنسبت آخرین حقوق دریافتی پرداخت نماید.

تبصره ۲۵۵- وزارت علوم و آموزش عالی مجاز است وجوهی را که از طرف دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و دانشجویان برای برگزاری و شرکت در مسابقات ورزشی و هنری و اردوهای دانشجویان دو-اختیار و وزارت مزبور گذارده میشود جزء درآمد اختصاصی خود محسوب نماید و مصرف آن براساس آئیننامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت علوم و آموزش عالی پیشنهاد و پس از تأیید وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران میرسد.

تبصره ۲۶۵-الف- از اول فروردین ماه ۱۳۵۱ به حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت مستخدمین رسمی (عادی) راه آهن دولتی ایران و مشمولین تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور ده درصد اضافه میشود و از محل اعتبار صندوق بازنشستگی کشوری پرداخت خواهد شد بنحوی که حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی ماهانه مستخدمین رسمی (عادی) راه آهن دولتی ایران و مشمولین بند «الف» تبصره مذکور از سیزده هزار و هفتصد و نود (۱۳۷۹۰) ریال و حقوق وظیفه ماهانه وراثت آنان مجموعاً از نصف این مبلغ تجاوز نکند.

ب- حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت رانندگان و تلفنچی‌ها و مستخدمینی که دارای پایه پزشکیاری (بیماری) بوده‌اند و تا آخر سال ۱۳۵۰ بازنشسته یا موظف و یا فوت شده‌اند و همچنین حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت تلفنچی‌ها و مستخدمینی که دارای پایه پزشکیاری (بیماری) بوده و در اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری از اول سال ۱۳۴۷ در گروههای ۲ و ۳ طبق وضع یافته اند و تا اجرای ماده ۳۰ قانون مذکور بازنشسته یا موظف یا فوت شده یا بشوند مشمول اضافه مقرر در بند «الف» میباشند بشرط اینکه حقوق بازنشستگی یا وظیفه از کار-افتادگی پزشکیاران از یازده هزار و پانصد و پنجاه (۱۱۵۵۰) ریال و تلفنچی‌ها از یازده هزار و دویست و شصت (۱۱۲۶۰) ریال و حقوق و وظیفه وراثت آنان از نصف مبالغ مذکور تجاوز نکند.

مشمولین بند «الف» تبصره ۲۳ قانون بودجه سال

۱۳۴۹ کل کشور مشمول افزایش موضوع این تبصره نخواهند بود.

تبصره ۲۷۵- به دولت اجازه داده میشود به وراثت قانونی هر یک از مستخدمین غیر رسمی که تا اول تیر ماه ۱۳۴۵ فوت شده‌اند طبق شرایط مندرج در این تبصره و بارعایت مفاد مواد ۸۶-۸۷-۸۸-۸۹ و مواد مربوط دیگر قانون استخدام کشوری از اول فروردینماه ۱۳۵۱ ماهانه جمعاً مبلغ چهار هزار (۴۰۰۰) ریال بعنوان حقوق و وظیفه پرداخت کند.

الف- مستخدم حداقل یکسال متوالی یا سه سال متناوب تا زمان فوت تحت یکی از عناوین استخدامی قراردادی (بیمانی) یا حکمی و یا دونیایه در استخدام دولت بوده باشد.

ب- حقوق مستخدم از محل بودجه وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی و یا مؤسسه انتفاعی وابسته به دولت پرداخت شده باشد.

ج- در زمان فوت رابطه استخدامی مستخدم با سازمان دولتی متبوع او برقرار بوده باشد.

د- حقوق و وظیفه موضوع این تبصره بموجب حکم وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی و یا مؤسسه انتفاعی وابسته بدولت که مستخدم متوفی هنگام فوت در آنجا بخدمت اشتغال داشته است برقرار و پس از تأیید اداره کل بازنشستگی سازمان امور اداری و استخدامی کشور پرداخت خواهد شد.

ه- حقوق و وظیفه موضوع این تبصره از محل اعتبار بودجه وزارتخانه یا مؤسسه یا شرکت دولتی یا مؤسسه انتفاعی وابسته بدولت قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۲۸۵- تا زمانی که فوق‌العاده شغل مذکور در ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری برای هر یک از مشاغل موضوع آن معین نشده است، مزایای مستمر و مزایای موقت شغل مستخدمین همواره پس از کسر افزایش حقوقی که بر اثر اجرای ماده ۳۰ قانون مذکور از بابت تطبیق حقوق پایه گروه موقت یا مجموع حقوق پایه گروه موقت و تفاوت تطبیق حقوق مرحله اول با حقوق پایه گروه قطعی مرحله دوم به آنان تعلق میگیرد قابل پرداخت خواهد بود.

حکم بالا درباره افزایش حقوق ناشی از تغییر

گروه بعدی مستخدم نیز جاری خواهد بود.

آن قسمت از مزایای مستمر یا مزایای موقت شغل مستخدمینی که در اجرای این تبصره جزو حقوق گروه و پایه آنان قرار گیرد بنا بر تشخیص وزارت دارائی و دفتر بودجه از اعتبار ماده ۲ (مزایا و کمک‌ها) بودجه دستگاه مربوط کسر و به اعتبار ماده یک (حقوق و دستمزد) بودجه همان دستگاه علاوه خواهد شد.

نحوه استفاده از اعتبار منظور در ردیف ۵۱۱۰۹ بخش پنجم قسمت ششم این قانون و دستگاههایی که میتوانند از آن استفاده کنند بر طبق آئیننامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت دارائی، سازمان امور اداری و استخدامی کشور و دفتر بودجه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲۹۵- در تبصره ۹ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ بعد از عبارت «اسناد خزانه» عبارت «یا اوراق قرضه» علاوه میشود.

تبصره ۳۰۵- آئیننامه اجرائی تبصره ۱۵ قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور بارعایت ماده ۴ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ از طرف وزارت اقتصاد و وزارت دارائی تنظیم و بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

مخبر کمیسیون بودجه - صدری کیوان

رئیس- نسبت به گزارش کمیسیون نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بگزارش کمیسیون رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد نسبت به این لایحه باورقه اخذ رأی می‌شود.

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی «آقای مهندس صائی» اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پرتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی-پسیان- دکتر پناهی - پوربایانی - پوربردباری - دکتر پیر - پیرزاده سخام - پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشانی - چنگیزی -

دکتر حاتم - دکتر حبیب‌اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب‌شهبیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر دارویی - دشتی - دولو - دیهیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - حسام‌الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم هماز اهدی عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصف زاده - خانم ابتهاج سمیعی - مهندس احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوثیان - اسلامی - دکتر اعتمادی - خانم اقبال دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی اوحدی - اولیاء - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - خانم بزرگ‌نیا - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری دکتر سعید بهادری - دکتر بچی بهبهانی - دکتر سراج‌الدینی - خانم دکتر سرخوش - سجادی - محمدمهدی سعادت - محمدرضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعیدوزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم‌الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس صائبی - حیدر صائبی - دکتر صفائی - خانم صفی‌نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خسانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری - مهندس عطائی - دکتر علومی - غضنفری - فتوحی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پروتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - بسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب‌اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب‌شهبیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - دارویی - دشتی - دولو - دیهیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - حسام‌الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم هماز اهدی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوثیان - اسلامی - خانم دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور - ایمان زهرائی - بختیاری پور - بدرخانی بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی

کسرانی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند - کورائلو کورس - مهندس کیا کججوری - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجلد - محدث زاده - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - مرنندی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظاهری - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمد معینی - مهندس معینی - زند - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موقفی - مجید موسوی - موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - مهرزاد - دکتر آزاد - محمدرضا آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها - تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیس - رامبد - ضیاء رضوی - مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمیعی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل‌الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - کشتی - دکتر محقق - دکتر موسوی - نامور - نجد شیبانی - میرافضل - نارویی - ناصر زاده - دکتر نایبی - دکتر نجمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک پور - نیک روش - دکتر وحیدنیا - دکتر وزیر - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گاکیک - دکتر یزدان پناه .

رئیس

الایچه با ۲۱۲ رأی موافق و ۳۴ رأی مخالف تصویب شد بدولت ابلاغ میشود (نمایندگان - مبارک است - مبارک است) .

موافقین - آقایان :

عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصف زاده - خانم ابتهاج سمیعی - احمد احمدی - اخلاقی - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوثیان - اسلامی - خانم دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی اوحدی - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی

برومند - مهندس علی برومند - خانم بزرگ‌نیا - بوداغ زاده بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر بچی بهبهانی - دکتر حبیب‌الله بهبهانی - مهندس عنایت‌الله بهبهانی بهنیا - دکتر زعفرانلو - سراج‌الدینی - خانم دکتر سرخوش - سجادی - محمدمهدی سعادت - محمدرضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعیدوزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم‌الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس صائبی - حیدر صائبی - دکتر صالحی - دکتر میروجه‌الله صدر - دکتر صفائی - خانم صفی‌نیا - دکتر صمد زاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خسانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری - مهندس عطائی - دکتر علومی - غضنفری - فتوحی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پروتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - بسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب‌اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب‌شهبیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - دارویی - دشتی - دولو - دیهیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - حسام‌الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم هماز اهدی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوثیان - اسلامی - خانم دکتر اعتمادی - خانم اقبال دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی اوحدی - اولیاء - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی

مخالفین - آقایان :

دکتر آزاد - محمد علی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیس - رامبد - ضیاء رضوی - مهندس رهبر زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمیعی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل‌الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - کشتی - دکتر محقق - دکتر موسوی - نامور - نجد شیبانی - رئیس - آقای نخست‌وزیر فرمایشی دارید بفرمائید .

نخست‌وزیر (امیرعباس هویدا) :

جناب آقای رئیس از رأی قاطع مجلس شورای ملی درباره بودجه تشکر می‌کنم بدیهی است این بودجه بسیار سنگین و ظریفی است که امیدوارم دولت بتواند بنحوا حسن در انجام وظایفش و اجرای این بودجه در سال ۱۳۵۱ موفق باشد (آن‌شاءالله) باید اینجا مجدداً عرض کنم که تا چند روز دیگر که ما بودجه سال ۱۳۵۰ را می‌بندیم رقمی حدود یک میلیارد و سیصد، چهارصد میلیون تومان اضافی خواهیم داشت که آنرا بعداً در برنامه‌های عمرانی و قسمت‌هایی که از بودجه جاری مجدداً به برنامه داده خواهد شد در سال نو لایحه‌اش را تقدیم قوه مقننه خواهیم کرد (احسن) از این فرصت استفاده می‌کنم از لطف و محبت جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی و هم‌میزان نمایندگان اکثریت و اقلیت و همراهی هائیکه در عرض این سال برای باری دولت و سرعت و زحمتی که کشیده شده برای تصویب لوایح دولت و بخصوص نظریاتیکه در این لوایح داده شده از طرف مجلس شورای ملی

اینجا باید تشکر کنم امیدوارم که اجرای این لوایح از طرف دستگاه اجرائی این امکان را بدهد که باز هم کارها با سرعت بیشتری پیش برود و در آستانه سال نو از این فرصت استفاده میکنم تیریکات صمیمانه خودم و همکارانم را حضور خانمها و آقایان عرض میکنم و همینطور تشکرانم را ضمناً بنیاد بنیادیم که اگر حوصله و راهنمایی از طرف خانمها و آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی بود نباید از زحمات کارکنان اداری مجلس شورای ملی هم مخصوصاً از زحمات اداره قوانین و اداره تندنویسی و کمیسیونها که در امسال زحمات فراوانی کشیدهاند قدردانی و تشکر کرد (احسن) امروز که این بودجه تصویب کردید مقارن تولد رضاشاه کبیر سردار عظیم ایران است که ایران نوین با سلطنت ایشان شروع شد تمام این تقارنها برای دولت یمن خوبی است و خوش یمن است که مسلماً با همکاری و کمک شما در سال ۱۳۵۱ وظایفمان را انجام خواهیم داد و انشاءالله در چند روزی که بحوزههای انتخابیه تشریف میرید از طرف دولت به اطلاع مردم حوزههای انتخابیهتان برسانید که ما کماکان منظور اصلی و برنامه اصلیمان بدستور شاهنشاه ما اینست که بیشتر کوشش کنیم تا تمام افراد این مملکت در هر حوزه انتخابیه که باشند چه در حوزههای دوستان اکثریت و چه در حوزههای دوستان اقلیت در رفاه بیشتر بوده از یک زندگی بهتری برخوردار باشند، متشکرم (احسن).

۵- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب می شود.

۶- تقدیم چهار فقره لایحه بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی

رئیس - آقای دکتر کاشفی بفرمائید.

دکتر کاشفی (معاون وزارت دارائی) - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست، لایحه اصلاح بودجه شهرستانی کل کشور و لایحه مربوط به مقاماتی که حق استفاده از اتومبیل اختصاصی را دارند و لایحه مربوط به اجازه الحاق دولت ایران بکنوانسیون گمرکی راجع بترانزیت بین المللی کارها را برای طرح و تصویب بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میکنم.

رئیس - لوایح به کمیسیون های مربوط ارجاع می شود.

۷- تقدیم سه فقره لایحه بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور

رئیس - خانم صوفی بفرمائید.
پروین صوفی (معاون وزارت کشور) - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست لایحه ای برای امکانات بیشتر در اصلاح قانون نوسازی و عمران شهری و همچنین تفسیر تبصره ای برای تمدید مدت شرکت واحداثی بوسرانی و لایحه دیگری برای پرداخت کرایه مسکن به افسران ژاندارمری و شهرستانی تقدیم می شود.
رئیس - لوایح به کمیسیون های مربوط ارجاع می شود.

۸- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه

رئیس - آقای دکتر تاجبخش بفرمائید.
دکتر تاجبخش (معاون وزارت امور خارجه) - با کسب اجازه از مقام ریاست مجلس شورای ملی لایحه ای است مربوط به الحاق ایران به پروتکل اصلاحی هواپیمائی کشوری برای بررسی و تصویب تقدیم می شود.
رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۹- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اجازه اخذ وام و اعتبارات بشرکت ملی ذوب آهن ایران و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم راجع به اخذ وام و اعتبارات بشرکت ملی ذوب آهن ایران مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روزیکشنبه ۱۳۵۰/۱۲/۱۵ بحضور آقای دکتر محمود کاشفی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۵۰۱۶ مورخ ۱۳۵۰/۱۱/۹ راجع به اخذ وام و اعتبارات بشرکت ملی ذوب آهن ایران را که گزارش شورا اول آن بشماره ۲۰۲ چاپ گردیده

برای شوردوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شورا اول را عیناً تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه وام و اعتبارات بشرکت ملی ذوب آهن ایران

ماده واحده - شرکت ملی ذوب آهن ایران مجاز است وام و اعتبارات مورد نیاز خود را که مبلغ و شرایط آنرا در هر مورد بشورای عالی شرکت تصویب خواهد کرد از بانکها و مؤسسات اعتباری داخلی تحصیل نماید.
مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شوردوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۱۲/۱۷ بحضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به اجازه اخذ وام و اعتبارات بشرکت ملی ذوب آهن ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ آقای دکتر رفیعی بفرمائید.

دکتر رفیعی - لایحه ای که مطرح است و یقین دارم که نمایندگان محترم بانفاق آراء بان رأی خواهند داد بحق بعد از بودجه دفاعی مملکت لازم ترین و صحیح ترین خرجی است که تصویب می فرمائید بودجه دفاعی ضامن حفظ استقلال و موجودیت مملکت است.

علاقه به استقلال و عظمت ایران از قدیم الایام در خون نهاد ایرانی بوده است و از زبان فردوسی شاعر بزرگ و وطن پرست ایران میخوانیم که گفته است:
چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همیند روز که مصادف با تجدید حیات و سرسبز شدن و جوان شدن طبیعت است و قرنهایست که

از طرف ملت ایران جشن گرفته میشود همیشه برای ملت ایران مبارک و میمون بوده و خداوند در این ایام مواهبی بملت ایران عطا کرده است یکی از آن مواهب وجود ناجی ایران رضاشاه کبیر است که در این ایام با بر صه وجود گذاشته است و موهبت دیگر توفیق شروع ساختمان کارخانه ذوب آهن است که برای ملت ایران اهمیت حیاتی داشته و در این ایام سعید و نزدیک عید نوروز نصیب ملت ایران شده است در ۲۳ اسفند ماه ۱۳۴۶ شاهنشاه آریامهر باریختن سکه های طلا، شروع بتوزین کوره بلند ذوب آهن را اجازه فرمودند و ساختمان کارخانه ذوب آهن شروع گردید.

صنعت ذوب آهن صنعت مادر نامیده شده و پایه صنعتی شدن ممالک است. چرا ممالک علاقه دارند که صنعتی بشوند؟ برای اینکه اولاً با صنعتی شدن ممالک استقلال اقتصادی برای آن مملکت بوجود میآید و ثانیاً از این راه اشتغال فراهم می شود یعنی با وجود آمدن صنایع شغل های جدیدی برای افراد و نیروهای که برای این کار تربیت شده اند بوجود میآید و هدف سوم ارزان شدن کالاهای مصرفی است یعنی برای این یک مملکتی صنعتی می شود و صنعتی در مملکت خود بوجود میآورد که تهیه آن کالای صنعتی که کالای مصرفی نامیده می شود ارزانتر از قیمت ورود آن کالاها از خارج برای افراد آن مملکت تهیه شود در ۱۶-۱۷ سال پیش که بنده در دانشگاه هامبورگ در آلمان بتحصیل اقتصاد اشتغال داشتم یک روز پروفیسور جغرافیای اقتصادی بنام واترمباه شرح میداد که چهار ناحیه مهم و عظیم در دنیا وجود دارند که در این چهار ناحیه فاصله بین معادن ذغال سنگ و سنگ آهن کم است و این کم بودن فاصله ذغال سنگ و سنگ آهن باعث شده است که این ممالک زودتر صنعتی شده و کالاهای صنعتی بوجود بیاورند که این کالاها با قیمت ارزانتر تمام شود و ایشان اسم برد که این نواحی عبارتند اول انگلستان دوم آفریقای جنوبی سوم روسیه شوروی و چهارم در ممالک امریکای شمالی بنده اجازه گرفتم و به ایشان گفتم که ناحیه پنجمی هم در دنیا هست آن ایران است زیرا فاصله بین معادن ذغال سنگ و سنگ آهنی که در جنوب ایران واقع شده بیش از صد کیلومتر نیست. پروفیسور عالیقدر مزبور گفت

صحیح است ولی این معادن هنوز مدتها باید در زیر خاک بخواهند از آرزوی ما امروز تا امروز بیش از ۱۶ سال نگذشته است ۱۶ سال در عمر یک ملت و حتی عمر یک انسان زمان زیادی نیست و ما امروز میبینیم که این صنعت بزرگ ذوب آهن در مملکت ما براه افتاده است دیروز که در خدمت جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی و عده‌ای از نمایندگان دیگر به اصفهان برای دیدن کارخانه ذوب آهن رفتیم باندازه‌ای برای من دیدن این تأسیسات عظیم ایجاد شغف و مسرت کرد و دیدن آهن مذاب که به طرف کوره‌های مخصوص جریان داشت و یا بهتر است بگوئیم دیدن این جویبار آتش آنچنان شغفی در من بوجود آورد که بحقیقت یکی از بهترین روزهای عمر من بود زیرا دیدم که ۱۶ سال پیش که آن پروفسور عالیقدر میگفت شاید هم حق داشت بواسطه عوامل سیاسی مختلف فکر میکرد این معادن سالها در زیر خاک خواهند خفت و استخراج نخواهند شد؛ و من دیروز میدیدم که پس از گذشت این زمان قبل این صنعت عظیم در مملکت ما براه افتاده است؛ این صنعت برای این عظیم است که پولاد که باتهی آن صنایع درجه دوم در هر مملکتی بکار می‌افتد در مملکت ما تهیه میشود و صنایع دیگری که در جوار صنعت ذوب آهن بوجود خواهند آمد مملکت ما را صنعتی خواهند کرد و استقلال اقتصادی برای ما بوجود خواهند آورد. ممالکی که از راه ایجاد صنایع مونتاژ خواسته‌اند یا میخواهند صنعتی شوند راه اشتباهی را پیموده و می‌بینید و نه تنها از ایجاد صنایع مونتاژ مملکتی صنعتی نخواهد شد بلکه نتیجه معکوس خواهد داد زیرا هدفهایی که از صنعتی شدن مملکت هست در ایجاد صنایع مونتاژ بدست نمی‌آید هدف اول استقلال اقتصادی است وقتی صنعت مونتاژی در مملکت بوجود آمد و از طرف ممالک دیگر کالاهای منفصله بمملکتی وارد شد و در آن مملکت سوار گردید هر زمانی که آن مملکتی که کالای منفصله را به مملکت دیگر میفرستد اراده کرد که فرستادن مواد و قطعات منفصله صنعتی را قطع نماید و جلوی فرستادن اشیاء منفصله را گرفت آن صنایع در آن مملکتی که صنایع مونتاژ را ایجاد کرده است خواهد خوابید و از کار خواهند افتاد نتیجه دوم که از صنعتی شدن ممالک گرفته میشود اشتغال

است در این مورد اگر ممالکی که اجزای منفصله صنعتی را به مملکتی که دارای صنعت مونتاژ است میفرستند نفرستند در نتیجه از کار افتادن کارخانه‌ها اشتغال عده زیادی کارگرو مهندس و کارمند که در این صنایع بوجود آمده بود از بین خواهد رفت پس این اشتغالی که در صنعت مونتاژ برای یک مملکت بوجود می‌آید اشتغال حقیقی و صحیحی نیست زیرا مواد اولیه لازم برای ایجاد آن صنعت در آن مملکت موجود نیست و این اشتغال کاذب است هدف سوم که بواسطه صنعتی شدن یک مملکت باید بدست آید ارزان شدن کالاهای مصرفی است یعنی کالاهای مصرفی صنعتی است در نتیجه سیاست مونتاژ مملکتی که صنعت مونتاژ را ایجاد می‌کند مجبور است برای اینکه آن صنایع بتوانند محصولات خود را بفروشند سرحدات خود را بروی کالاهای وارداتی بندد یا بروی کالاهای وارداتی مشابه آنقدر گمرک و مالیات و سود بازرگانی بگذارد که عملاً ورود آن کالاها میسر نبوده و سرحدات بسته باشند در نتیجه آن دوسه کارخانه که مونتاژ را در آن مملکت بوجود آورده‌اند شکل تراست داده و بدلبخواه خود قیمت‌های کالاهای تولیدی خود را بالا می‌برند با این سیاست مونتاژ جانی که در آن مملکت تولید میشود روز بروز چون انحصاری است بدتر میشود و مدیریت صحیح برای ارزان شدن کالاهای مصرفی از بین می‌رود و از همه مهمتر رقابت که بزرگ ترین عامل و تنها اهرم ارزان شدن کالاهای مصرفی در اقتصاد ممالک آزاد است در این ممالک از بین می‌رود و دخالت دولت‌ها در کنترل قیمت تولیدات صنعتی در ممالک دارای سیاست مونتاژ نتیجه‌ای ندارد زیرا که به تجربه ثابت شده است که دخالت دولت‌ها در کنترل قیمت‌ها نتیجه‌ای جز ایجاد تبعیض و حب و بغض و سوء استفاده نداشته است، معضلات اقتصادی و گرفتاریهای اقتصادی را فقط از راه‌های اقتصادی می‌شود حل کرد بنابراین نه تنها نام شاهنشاه آریامهر در قرون آینده و در تاریخ این ملت با حروف زرین ثبت خواهد شد بلکه دوره سلطنت این شاهنشاه بزرگ که بحقیقت باید دوره آریامهرش نامید درخشان ترین دوره تاریخ ایران در آینده قلمداد خواهد شد زیرا در زمان سلطنت این

شاهنشاه بزرگ اقدامات وسیع اجتماعی و سیاسی برای بهبود زندگی ملت ایران بعمل آمده است و سرآمد تمام این اقدامات بعقیده بنده اصلاحات ارضی و بهم‌باشیدن بنیادهای پوسیده اجتماعی و رفورم اجتماعی است که در اثر اصلاحات ارضی در این مملکت بوجود آمده است دوم ایجاد و تأسیس کارخانه ذوب آهن است چون این کارخانه باعث خواهد شد که مملکت ما صنعتی شود و صنعتی شدن آن اصیل باشد و بواسطه این خدمات شاهنشاه بزرگ ملت ایران است که بدخواهان ایران استقلال اقتصادی ایران را نمی‌توانند تحمل کنند و بدخواهان و حسودان ایران عده‌ای را تحریک می‌کنند ولی شاهنشاه: گریبندی گفت حسودی و عنودی رنجید گو تو خوش باش که ما یعنی ملت ایران گوش باحق نکنیم، ملت ایران بیدار شده است و خیر و شر خودش را خوب تشخیص می‌دهد و از خادمین ملت که در رأس آنها شاهنشاه بزرگ ماست تا آخرین نفس و بافدا کردن آخرین قطره خون خود دفاع خواهد کرد، سهم حزب ایران نوین و دولت حزبی ایران نوین در افتخار ایجاد کارخانه ذوب آهن زیاد است برای اینکه مجری دستورات شاهنشاه بزرگ بوده است (صحیح است) و در تاریخ ایران ارجمند خواهد بود (صحیح است) یکی از افراد سعادت‌مند این مملکت دکتر شیبانی است که این افتخار را پیدا کرده است که متصدی بوجود آوردن تأسیسات ذوب آهن باشد عشق و علاقه مهندسین و کارگران ایرانی در اتمام تأسیسات ذوب آهن در این مدت قلیل بی‌نهایت است اگر ایجاد این تأسیسات را به ورزیده‌ترین مقاطعه کاران خارجی میدادند شاید پیش از ده سال طول می‌کشید ولی اکنون چهار سال نگذشته است که این تأسیسات عظیم به اتمام رسیده و تا چند ماه دیگر پولاد خالص از این کارخانه بیرون خواهد آمد وقتی که انسان بمشهد و بحرم مطهر حضرت رضاشرف میشود آثاری از هنر در آن حرم می‌بیند که ایجادکننده آنها بجز عشق چیزی نبوده است و این عشق عشق بخدا بوده است وقتی که کسی تأسیسات ذوب آهن را باز دید می‌کند می‌بیند این مهندسان و تکنیسین‌ها و کارگران ذوب آهن فقط با عشق بشاه و میهن توانسته‌اند در ظرف چهار سال این تأسیسات

عظیم را بدست ایرانی و بدون کمک خارجی و مهندسان و مقاطعه کار خارجی بوجود بیاورند (صحیح است) آنان که دادن کارها را بمقاطعه کاران خارجی ترجیح میدهند باید بروند و این تأسیسات عظیم را که بدست مهندسان و تکنیسینهای ایرانی بوجود آمده است از نزدیک ببینند و اعتراف کنند که ایرانی‌ها نه تنها برابر خارجی‌ها هستند بلکه خیلی بهتر از آنها کار میکنند؛ مطلب دیگری که باید عرض کنم تشکر ملت ایران از ملت و دولت روسیه شوروی است زیرا این دولت و ملت شوروی با همکاریهای بی‌دریغ و فرستادن مهندسان خود باینظری و بی‌غرضی در ایجاد این کارخانه ذوب آهن یعنی استقلال اقتصادی کمک کرده‌اند و ملت ایران در آینده محبت دولت و ملت شوروی را فراموش نخواهد کرد مطلب دیگری که باید بآن توجه کرد بخصوص آقای دکتر شیبانی که متصدی انجام این امر هستند باید توجه داشته باشند موضوع ارزان شدن قیمت فولاد است زیرا کارخانه‌ای که ما بوجود آورده‌ایم با تکنیک و تکنولوژی جدید و نوین است یعنی با سیستم ال‌دی است که با کمک اکسیژن فولاد استخراج میشود با این سیستم که اکنون بیش از ۳۰٪ محصول دنیا بیشتر استخراج نمیشود و ۷۰٪ فولاد دنیا با سیستمهای کهنه و قدیمی بوجود می‌آید هم فولاد مرغوبتر و هم سریعتر و هم ارزاتر تهیه خواهد شد با توجه به این مطلب و توجه به اینکه نیروی کارگری در ایران با ممالک مشابهی که کارخانه ذوب آهن دارند ارزاتر است بایستی توجه وقت بشود که از ممالک خارجی فولاد ارزاتر بدست آید تا در نتیجه صنایع درجه دومی که در اطراف این کارخانه عظیم بوجود خواهد آمد و کالاهای صنعتی را تهیه خواهد کرد با ارزان بودن فولاد بتوانند کالاهای صنعتی را بقیمت ارزاتر تهیه کنند و همانطور که ساختمان این تأسیسات عظیم بدست مهندسان و تکنیسینها و کارگران ایرانی انجام شده امیدوارم که اداره ذوب آهن هم بدست مهندسین ایرانی انجام گیرد و محققاً هم انجام خواهد گرفت در هر صورت اراده شاهنشاه و خواست ملت باعث بوجود آمدن کارخانه ذوب آهن است که سالهای سال قبل از مشروطیت و بعد از مشروطیت همیشه آرزوی دیرینه این ملت بود. مطلب

دیگری که خواستم تذکر بدهم اینست که وزارت علوم و آموزش و پرورش و فرماندار هادر شهرها باید ترتیبی بدهند که دانشگاهیان و نو آموزان و مردم ایران از این تأسیسات عظیم ذوب آهن دیدن نمایند و بتحقیق دیدار از این تأسیسات عظیم و کارخانه ذوب آهن باعث تقویت روح وطن پرستی و ازدیاد غرور ملی باز دید کنندگان خواهد بود. من امیدوارم مدیران و سرمایه داران باهوش و وطن پرست ایران موفق شوند با ایجاد صنایع درجه دوم و استفاده از فولاد ارزان که از این کارخانه بدست خواهد آمد درجات صنعتی شدن مملکت عزیز ما را بسرعت طی نموده و ایران عزیز را صنعتی نموده و محصولات صنعتی ایران را بازارهای دنیا صادر نمایند از حوصله ای که نمایندگان محترم در شنیدن عرایض بنده بخرج دادند تشکر میکنم (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ آری میشود (اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی آقای مهندس صائی) اعلام و در محل نطق اخذ آری بعمل آمد

آقایان: عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصفزاده - خانم ابتهاج سمعی - احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوئیان - اسلامی - نیل - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - خانم بزرگنیل - بودا غزاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر بچی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - بهنیل - دکتر زعفرانلو - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سجادی - محمد مهدی سعادت - محمدرضا سعادت فرد - دکتر سعید سعید وزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی -

شیخ بهائی - صائب - مهندس صائی - حیدر صائی - دکتر صالحی - دکتر میروجیه الله صدر - دکتر صفائی - خانم صفی نیل - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری - مهندس غنصفری - فتوحی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پروتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - پیمان - دکتر پنهانی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - دولو - دیهیم - ذوالفقاری - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم همایون - مهندس فرخ - فرزند - فروتن - دکتر فروزین - مهندس فریدونفر - فهیمی - فیاض فاضلی - فیصلی - مهندس قادر پناه - قاضی زاده - قدردان - خانم قراچورلو - محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند - کورانلو - کورس - مهندس کیا کجوری - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - مرندی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس معینی زند - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی - مجید موسوی - موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی - اردستانی - مهرزاد - میر افضل - ناروئی - ناصرزاده - دکتر نایبی - دکتر نجمی - مهندس نصر - دکتر نصیری -

مهندس نظمی - نیک پور - نیک روش - دکتر وحیدنیا - دکتر وزیری - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گاکینگ - دکتر یزدان پناه - دکتر آزاد - محمدعلی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها - تزد - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیس - رامبد - ضیاء رضوی - مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمعی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی - نامور - نجد شیبانی .

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه به قرار زیر اعلام گردید).

آراء موافق ۲۳۳ رأی .

رئیس - لایحه با ۲۳۳ رأی موافق (باتفاق آراء) تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین - آقایان:

عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصف زاده - خانم ابتهاج سمعی - احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوئیان - اسلامی - نیل - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - خانم بزرگنیل - بودا غزاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر بچی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - بهنیل - دکتر زعفرانلو - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سجادی - محمد مهدی سعادت - محمدرضا سعادت فرد - دکتر سعید سعید وزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی

صائب - مهندس صائی - حیدر صائی - دکتر صالحی - دکتر میروجیه الله صدر - دکتر صفائی - خانم صفی نیل - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری - مهندس عطائی - دکتر علوم - غضنفری - فتوحی - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پروتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - پیمان - دکتر پنهانی - پور بابائی - پور بردباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - دولو - دیهیم - ذوالفقاری - دکتر دادفر - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم همایون - مهندس فرخ - فرزند - فروتن - دکتر فروزین - مهندس فریدونفر - فهیمی - فیاض فاضلی - فیصلی - مهندس قادر پناه - قاضی زاده - قدردان - خانم قراچورلو - محمدولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند - کورانلو - کورس - مهندس کیا کجوری - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - مرندی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظهری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس معینی زند - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی - مجید موسوی - موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی - اردستانی - مهرزاد - میر افضل - ناروئی - ناصرزاده - دکتر نایبی - دکتر نجمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک پور - نیک روش - دکتر وحیدنیا - دکتر وزیری - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گاکینگ -

دکتر یزدان‌پناه - دکتر آزاد - محمدعلی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر آسدی - اکبر - امام‌مردوخ - بختیار بختیارها - تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیسی - رامبد - ضیاء رضوی - مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمیعی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل‌الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهادپور - کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی - ناهور - نجدشبیانی.

۱۰- طرح و تصویب گزارش يك فوریتی کمیسیون امور استخدام راجع بلائحه تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش يك فوریتی تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان مطرح است. قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۱ اسفندماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر معتمدوزیری معاون وزارت اقتصاد لایحه شماره ۵۵۳۰۲ مورخ ۵۰/۱۲/۱۹ مربوط به تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان را که در جلسه روز پنجشنبه ۵۰/۱۲/۱۹ با قید يك فوریت تقدیم و فوریت آن در همان جلسه تصویب و بشماره ۲۳۵ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان

۱۵ ماده - بدولت اجازه داده میشود بمنظور استخراج و بهره‌برداری از معادن مس سرچشمه کرمان و تولید محصولات پر عیار شده سنگ مس و مس فلزی و فرآورده‌ها و محصولات فرعی وابسته و توزیع و فروش محصولات مزبور شرکتی بنام شرکت سهامی معادن

مس سرچشمه کرمان وابسته بوزارت اقتصاد تشکیل دهد.

ماده ۲۵ - سرمایه اولیه شرکت يك میلیارد ریال که کلاً متعلق به دولت است خواهد بود و به یکپنجاه سهم يك میلیون ریالی تقسیم میگردد. افزایش یا کاهش سرمایه منوط به تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده و هیئت وزیران خواهد بود.

ماده ۳۵ - شرکت دارای استقلال کامل بوده و تابع مقررات این قانون و اساسنامه مربوط بخود میباشد. شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده و قوانین و مقررات مربوط بوزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت در صورتی شامل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان خواهد بود که صراحتاً در آن نام برده شود.

ماده ۴۵ - شرکت مشمول معافیت موضوع ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

ماده ۵۵ - شرکت دارای ارکان زیر خواهد بود:

- ۱- مجمع عمومی.
- ۲- هیئت مدیره.
- ۳- مدیر عامل.
- ۴- بازرس.

ماده ۶۵ - مجمع عمومی شرکت از وزیر اقتصاد، وزیر دارائی، وزیر کار و امور اجتماعی و مدیر عامل سازمان برنامه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل میگردد. ریاست مجمع عمومی با وزیر اقتصاد خواهد بود.

ماده ۷۵ - رئیس هیئت مدیره همچنین مدیرعامل به پیشنهاد وزیر اقتصاد و تأیید مجمع عمومی پس از تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی منصوب خواهند شد. انتصاب اعضاء هیئت مدیره و بازرس قانونی شرکت منوط به پیشنهاد وزیر اقتصاد و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

ماده ۸۵ - شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان میتواند امور زیر را نیز انجام دهد:

الف - استخدام کارشناس خارجی و انعقاد قرارداد

برای استفاده از خدمات مؤسسات خارجی با تصویب هیئت مدیره شرکت و بارعایت قوانین و مقررات مربوط.

ب - اخذ وام با اعتبار از منابع داخلی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایط مناسب و با رعایت مقرراتی خواهد بود که بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

پ - اخذ وام با اعتبار از منابع خارجی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایطی که بتصویب هیئت مدیره و مجمع عمومی و سازمان برنامه رسیده باشد. اخذ و استفاده از وام و اعتبارات موضوع این بند در حدود اعتبارات مصوب برنامه های عمرانی کشور خواهد بود.

تبصره ۱ - قرارداد هائی که برای انجام موارد مذکور در بند پ فوق با دولتهای خارجی منعقد میگردد پس از تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲ - اعتباراتی که برای سرمایه گذاری با استثنای تنخواه گردان دوره بهره‌برداری تحصیل می‌شود جزو اعتبارات برنامه عمرانی کشور منظور خواهد شد.

ماده ۹۵ - اساسنامه شرکت ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تأیید مجمع عمومی و تصویب کمیسیونهای استخدام و اقتصاد دارائی مجلسین بمورد اجرا گذارده خواهد شد. هر نوع تغییر در اساسنامه بطریق فوق انجام خواهد شد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دبیرم نسبت بمواردی که در این قانون و اساسنامه شرکت پیش بینی نشده باشد بر اساس قانون تجارت عمل خواهد شد.

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان‌الله ریگی

گزارش از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی
کمیسیون اقتصاد در جلسه ۲۱ اسفندماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیک‌پور
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور مواد رأی میگیریم خانم‌ها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - بدولت اجازه داده میشود بمنظور استخراج و بهره‌برداری از معادن مس سرچشمه کرمان و تولید محصولات پر عیار شده سنگ مس و مس فلزی و فرآورده‌ها و محصولات فرعی وابسته و توزیع و فروش محصولات مزبور شرکتی بنام شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان وابسته بوزارت اقتصاد تشکیل دهد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - بطور قطع همکاران محترم با اهمیت و ارزش معادن مس ایران و تأثیر فوق‌العاده‌ای که استخراج این معدن و این نوع معادن در اقتصاد مملکت دارد و قوف دارند اهمیت معادن مس ایران بحدی است که رهبر بزرگ ملت ما از آن در ردیف منابع در آمدی نظیر معادن نفت یاد کردند ما انتظار داریم که با استفاده از این معادنی که در زیر زمین ایران مشیت الهی برای ملت مسلمان ایران بذخیره در طول قرون نگهداری کرده بود بوجود آورده بتوانیم به بهترین صورت استفاده کنیم (صحیح است) روزی که فوریت لایحه‌ای باین عظمت و اهمیت مطرح

بود متأسفانه توضیحی که نشان دهنده ضرورت این شتاب و این فوریت و نشان دهنده اهمیت و موقعیت این معدن و یا معادن باید داده شود داده نشد و بنده انتظار داشتم که لااقل امروز نماینده محترم دولت یا مخابر محترم کمیسیون اقتصاد در این زمینه توضیحاتی از سابقه امر از مقدمات کار و از نحوه عمل و علل و جهاتی که به چنین تصمیمی منتهی میشود برای ما میدانند که ما هم روشن میشدیم بنده در این خصوص می بینم اسم این لایحه شرکت سهامی معدن مس سرچشمه کرمان است نمیدانم سرچشمه کرمان يك شناسنامه دارد، حدود و ثغور خاصی دارد؟ یا اصطلاح محلی است اگر يك معدن است چطور شد در مقدمه نوشته شده معدن مس سرچشمه؟ اگر چند معدن است بنا بر این بچه کیفیت این معدن اینجا شناسائی و مشخص شده و این شرکت که تشکیل میشود معین باشد که چه کاری و چه معدنی را استخراج خواهد کرد (بکنفر از نمایندگان - مس است) بطور قطع مس است و با اهمیتی که معدن مس پیدا کرده است و با سرمایه گذاری بزرگی که دولت ما در این راه انجام خواهد داد با تشکیل این شرکت با این عظمت و با اشاره ای که رهبر مملکت ما با اهمیت و ارزش در آمد معدن مس در ردیف معدن نفت فرمودند چه بهتر بود که اولاً معدن مس را مادربطیقه سوم نظیر معدن نفت قرار میدادیم از نظر قانون معدن چه بهتر بود مسئله انحصاری سرچشمه کرمان را حذف میکردیم و دولت با این سرمایه گذاری بزرگ و با این توجه فوق العاده ای که با استفاده از ذخایر طبیعی ملی که متعلق به تمام آحاد و افراد ملت ایران است (صحیح است) يك شرکت بزرگی بوجود میآورد که در سطح مملکت میتواند بهره برداری از معدن مسی که تا بحال کشف نشده با بعد اکتشاف شود بعهده بگیرد چون در وضع موجود اگر ما فکر بکنیم که در بخش خصوصی معدن مس کوچک دیگری هست این سرمایه گذاری عظیم بآن معدن و بآن سرمایه گذاری در بخش خصوصی قدرت و امکان فعالیت نمیدهد و بنظر من این اقتصاد نخواهد بود که ما برای استفاده از معدن مس بزرگ که کشف شده است شرکت دولتی باین عظمت بوجود بیآوریم بعد بخواهیم يك سرمایه دار کوچکی در بخش خصوصی بتواند با چنین

شرکتی رقابت کند این يك امر اقتصادی نیست و بنظر من حال که معدنی باین اهمیت پیدا شده حال که بدولت تذکر داده شده است اهمیت معدن مس، حال که ارزش فوق العاده این معدن از نظر ملت ایران مشخص شده است بهترین بود که با يك مطالعه دقیق شرکت سهامی مس ایران تشکیل میدادید و میفرمودید تمام معدن مسی که تا بحال کشف شده است و شاید اقتصادی باشد بهره برداری و شامل معدنی که اگر در آینده کشف بشود میشد چون اگر در آینده يك معدن بزرگ دیگری هم ماشاء الله مملکت ما بسیار وسیع است و امکان پیدایش و کشف معادنش فوق العاده زیاد است يك شرکت با نام شرکت محلی بوجود بیآورد اهمیت این کار بنظر من ایجاب میکند که شرکت سهامی معدن مس ایران تشکیل شود و باین سرمایه گذاری عظیم و اهمیت و ارزشی که مس در سطح بین المللی پیدا کرده است و برای مملکت ما يك سرمایه فوق العاده ملی است مس را در ردیف معدن طبقه سوم محسوب بدارید باین کیفیت از سرمایه گذارهای کوچک در این رشته که بطور قطع اقتصادی نخواهد بود یا از رقابتهائی که بطور قطع با چنین شرکت بزرگ اصیل دولتی انجام خواهد شد جلوگیری بکنند با يك تصمیم قطعی و صریح در سراسر مملکت شرکت سهامی مس ایران متعلق بدولت نظیر شرکت ملی نفت ایران با استخراج و بهره برداری و تغییر عیار و تصفیه و تبدیل مس با شیبائی که مورد احتیاج است و خود مملکت ما بخصوص وزارت پست و تلگراف از این لحاظ احتیاج فوق العاده دارد و مشتری اول شما خواهد بود يك چنین برنامه عظیم را بطور جامع و کامل انجام بفرمائید و گرنه ایجاد يك شرکت خاص بنام شرکت سهامی مس سرچشمه کرمان که نه حدود و ثغور و نه مقدار و نه منطقه و نه مساحتش مشخص است يك لایحه جامع و کاملی نیست و من فکر میکنم در جهت تحقق حقوق ملی و بهره برداری صحیح و کامل از معدن مس ایران که سرمایه و ذخیره فوق العاده ذی قیمتی برای ما در ردیف نفت هستند شرکتی بوجود بیآورد که بتواند این کار را بطور کامل تصدی بکند و از این طریق آنطور که باید و شاید منافع ملی ما تأمین گردد (احسن است)

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیر (معاون وزارت اقتصاد)

با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم

مجلس شورای ملی خواستم بعرض برسانم موقعی که فوریت لایحه مطرح بود اشاره فرمودند توضیحی که نشان دهنده دلیل شتابزدگی باشد با وجود اهمیت مطلب داده نشد در این جا بنده عرض میکنم تصور بنده این بود که عاقلان را اشارتی کافی است و توضیح مختصری که بنده دادم بنظر کافی رسید علی الخصوص که خود نمایندگان محترم اقلیت هم با فوریت موافق بودند و جناب آقای رامبد را هم بخاطر دارم که ابراز محبت و عنایت فرمودند و با فوریت لایحه موافقت داشتند و جناب آقای دکتر المونی لیدر محترم اکثریت وقتی خواستند مطالبی بفرمایند خود ایشان یکبار دیگر فرمودند که با فوریت لایحه کاملاً موافق هستند و مطلبی که اقلیت و اکثریت هر دو موافق هستند معلوم است که اهمیت آن درک شده است و بنده نخواستم در آن موقع وقت زیادی از مجلس شورای ملی گرفته باشم و توضیحات اضافی بدهم حالا اگر لازم بدانند با کمال میل آمادگی دارم تا حدودی که اطلاعاتم اجازه بدهد و لازم باشد مطالبی بعرض برسانم. فرمودید که این يك معدن است یا چند معدن؟ همانطور که از اسم آن پیدا است این چند معدن است و در منطقه ای با نام سرچشمه قرار گرفته و بهمین مناسبت کلمه معدن در نام این شرکت قید شده است. ذخیره این معدن در حدود ۷۰۰-۸۰۰ میلیون تن تخمین زده شده بررسی ها و مطالعات زیادی شده است و یکی از غنی ترین معدن مس دنیاست اهمیت این کار همانطور که اشاره فرمودند فوق العاده زیاد است و مسلماً در اقتصاد مملکتمان و اقتصاد منطقه کرمان تأثیر بسزائی خواهد داشت. اشاره فرمودند که چرا ما بیائیم برای يك منطقه کوچک و محدود و محدود يك شرکت درست کنیم مسی که تا این اندازه حائز اهمیت است و چنین رلی را در اقتصاد مملکتمان میتواند بازی بکند و برای اینکه از حالا بدائیم شعاع عمل و حوزه فعالیت تا چه حد باید توسعه داشته باشد بیائیم این شرکت را بنام شرکت سهامی مس ایران نام گذاری کنیم و بجای اینکه در این منطقه فعالیت داشته باشیم فعالیت را در همه جای مملکت بکار بیندازیم بنده با اذعان باینکه مطالب از نظر اهمیت مس و از لحاظ توجهی که باین موضوع هست و اثری که در اقتصاد کلی مملکت

خواهد داشت حائز اهمیت است خواستم عرض کنم باین تفصیل برای هر کاری مقدماتی لازم است که باید فراهم بشود و بایستی امکانات اجازه بدهد تا آن فعالیتی که میخواهد انجام شود عملی گردد در این کار بزرگی که میخواهیم وارد بشویم ما سابقه ای نداریم در حقیقت وارد يك مرحله ای میشویم که احتیاج هست که مدت زمانی وقت صرف بشود تا تکنیسین ها و متخصصین و کارشناسان لازم تربیت بشوند و آمادگی پیدا کنند تا آنوقت بتوانیم فعالیت را در نقاط دیگر مملکت توسعه بدهیم. فعلاً برای بهره برداری از این معدن دولت آمادگی پیدا کرده است و مسلماً احتیاج باین خواهد بود که از يك عده کارشناسان و متخصصین و تکنیسین های خارجی استفاده بشود و تدریجاً افراد تحصیل کرده و مهندسین ایرانی جای آنها را خواهند گرفت و در شرایطی خواهیم بود که نه تنها از معدن مس سرچشمه بلکه از سایر معدن مس مملکت هم بتوانیم بهره برداری کنیم و کمک بیشتری به اقتصاد مملکت شود.

رئیس - نظر دیگری در ماده اول نیست؟ آقای رامبد

بفرمائید.

رامبد - بنده از توضیحات معاون محترم وزارت اقتصاد بحق بسیار متأسف شدم برای اینکه شدت همکاری و پشتیبانی از طرف اکثریت محترم دولت را بقدری بی نیاز و بدون احتیاج با حساس و آداشته که برای هر لایحه مهمی که این هم یکی از لوازم مهم است کافی میدانند که بایک نظر بمقدمه و بکار بردن يك کلمه اهمیت، تصور بکنند و وظایفشان در قبال مجلس و ملت تمام شده است خیر، آقای دکتر این چنین نیست. روزی آقای دکتر المونی بمن فرمودند که نمیدانم این روزها چرا اینقدر آقای رامبد بفرقانون اساسی افتاده است امروز جواب شما را می دهم که گردش يك مملکت با قانون اساسی در حکم سلامت يك بدن است باقلیش. در قانون اساسی شما و در آئین نامه مجلس شما نوشته شده است که دولت باید توضیحات کافی و لازم در مقدمه هر لایحه بدهد این برای من نیست، برای آقای فرهادپور هم که سعی داشتید فرمایشاتتان از حدود جملات ایشان بیشتر جوابگوئی نشود نیست همانطور که امروز صبح که در خدمت جناب

رئیس مجلس به آرامگاه رضاشاه کبیر میرفتیم گفتیم جناب آقای رئیس مجلس اگر عدم رضایتی در هر زبان می شنوید تقصیرش متوجه نحوه کار و نحوه تبلیغ و نحوه ارائه مطلب است که از طرف دولت می شود یعنی چی؟ آقای دکتر، جنابعالی در مجالس مختلفه دنیا اطلاع دارید صحبت بر این نمی شود که وکیل و وزیر همدیگر را قانع کنند این برای کمیسیون است در مجلس صحبت برای ملت میشود فرمایشات شما و آقای وزیر مربوطه و مقدمه لایحه من و آقای فرهادپور را نباید قانع کند اهالی جاسک و جلفا و سرخس و خرمشهر و همه را باید مطلع بکنند که اگر خواستند بدانند اهمیت تقدیم لایحه، شأن نزول برنامه دولت و نتیجه ای که بر آن مترتب میشود آینده ای که دولت در این برنامه دارد چیست و اما چرا در مجلس و نه در سمنارهای ساختمانی و نمایشی شما و اما چرا در مجلس شورای ملی نه در جراید برای اینکه افراد ملت که بحکم حضور نماینده شما این آقایان نمایندگی آنها را دارند بگویند اگر این مسائل وارد نبود این توضیحات دولت جوابهایی داشت ایرادهایی داشت نماینده ما در قبال این مطالب را مطرح میکرد و میدانید که جمع این مذاکرات آن چیزی بوده است که با این توضیحات در مصلحت مملکت بوده بنده گنگه کار نشدم روی مصلحت مملکت و وظیفه یک فرد ایرانی با فوریت شما موافقت کردم شما منتظرید که با همه چیز مخالفت کنم خیر. اگر در تجارت رقابت یک مشوقی است ولی ما این اصل را در سیاست قبول نداریم ما در سیاست رقابت نداریم در خدمت رقابت داریم آنهم رقابت نداریم مسابقه داریم آنجا که مصلحت مملکت را تشخیص بدهیم خوش آیند و بد آیند شما و سایر دوستان ما برای ما مطرح نیست ما موافقت کردیم برای اینکه در فرمایشات شاهنشاه عزیزمان در مسائل مختلف مملکتی شنیدیم در ردیف نفت در ایران شکر خداوند را که یک نعمتی جزء منابع طبیعی مس هم وجود دارد که بزودی استفاده میشود اما نخواستیم که از این مس هم مثل سایر شرکتهای اتومبیلها و سکرترها خرجها و سوء استفادهها باز هم چشم ملت ایران را بشک و تردید و آزار کند ما خواستیم از این مس مثل درآمدهای شرکت نفت نه نحوه خرج آن دوتارا قاطی نکنید برای ملت

ایران سر بلندی و نسبت بشاهنشاه سپاسگزاری بوجود بیاید بنا بر این تصور میکنم این لطف را بفرمائید خودتان داوطلب بشوید بیایید اینجا و برای روشن شدن ملت ایران و نمایندگان ملت ایران نه در جوابگویی رامید و فرهادپور ما همه حرفها را پس گرفتیم و اینجا کشمکش و جواب نداریم برای ملت ایران روشن کنید چه بوده اداره معادن را شما چه کردید دیگران چه کردند چه خرج هائی شده چه آینده ای هست چه اقداماتی میکنید فقط نوشتن يك سطر که شرکت استقلال کامل دارد و از تمام قوانین مستثنی است مگر اینکه از این بعد در قوانین یاد بکنیم شرکت مس هم جزء ایران است بیایید در این دوره سازندگی با حرف همدیگر را قانع نکنیم با حسن نیت و خدمت توأم با صمیمیت نه نمایش خدمت مطلب را مطرح کنیم من از شما استدعا میکنم نگذارید که این مطلب در پرده ابهام باقی بماند برای اینکه در آن حد که من و سایر نمایندگان میدانند در این مطلب جز آینده درخشان و خدمت يك اساس صحیح هیچ چیزی نمیتواند باشد خواهش میکنم با رقم و عدد و آینده و تشکیلات جواب بفرمائید (احسن).

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - همکار محترم ما جناب رامید مثل همیشه بایبان شیرین و رسای خاص خودشان درباره این لایحه تذکراتی فرمودند و مطالبی را از نماینده دولت خواستار شدند هنوز شرکتی که لایحه اش تصویب نشده عمل نکرده بکار شروع نکرده من نمیدانم چه رقم و عدد و تشکیلاتی باید داشته باشد اما رقم و عدد و تشکیلات عبارت از این است که معدنی داریم باسم معدن مس سرچشمه (فرهادپور - معادن بفرمائید) و همانطور که چند دقیقه قبل معاون پارلمانی وزارت اقتصاد گفت این معدن یکی از غنی ترین معادن مس جهان است و ذخائر آن ۸۰۰ میلیون تن برآورد شده است اینها را چهل دقیقه قبل گفت و همه ما شنیدیم برای بهره برداری از این معدن که دولتی و ملی شده و در اختیار مردم ایران قرار گرفته است میخواهد يك شرکتی با سرمایه دولت بوجود بیاید و بهره برداری کند و عوائد این معدن در خدمت اقتصاد مملکت قرار بگیرد اگر بخواهیم يك شرکتی برای

استخراج معدنی تأسیس کنیم جز اینکه بگوئیم معدنمان کجا است چقدر ذخیره در آینده دارد و چقدر منافع دارد و آنهم بتخمین و با احتمال است چون همانطور که میدانید معدن نفت هم همین طور است ممکن است که این تخمین که میزنند صد درصد درست باشد و ممکن هم هست درست نباشد بستگی باین دارد که معدن چه باشد و وسائل علمی آن چقدر پیشرفت کرده و تخمین آن تا چه اندازه درست باشد ولی با توجه به بررسی هائی که شده معادن مس در ردیف معادن دیگری هستند که بخش خصوصی میتواند استخراج کند و پروانه اکتشاف بگیرد و در مورد این معدن هم شاید بخش خصوصی هم پروانه اکتشاف داشته اما دولت میخواهد از سرمایه صد درصد ملی خودش بهره برداری کند و می خواهد این عوائد را در اختیار اقتصاد ملت ایران بگذارد و راجع باتومبیل و منشی فرمودید بنده هر چه در این لایحه گشتم عاجلاً راجع باین قبیل امور چیزی ندیدم ولی تصدیق بفرمائید برای هر شرکت اتومبیل و سکرتر و مخارجی هم لازم است، هیئت مدیره هم لازم است. اصولاً باید يك شرکتی که تشکیل میشود نظیر شرکت تجارتي خودش در دنیا بتواند کارش را بکند اگر بخواهیم بگوئیم شرکتی درست کنیم که مدیر عامل نداشته باشد و شرکتی درست کنیم اتومبیل و وسایل نداشته باشد این متناسب با تحرک و فعالیت امروز نیست آنچه که مسلم است امروز مردم وطن ما میخواهند از ذخائر زیر زمینی خودشان حداکثر استفاده را ببرند رهبر بزرگ مملکت فرمودند که معادن مس ما در ردیف غنی ترین معادن مس دنیا است و وقتی در اقتصاد به مرحله بهره گیری کامل رسید شاید درآمدی در حدود معادل درآمد نفت برای ما داشته باشد ما امیدواریم بآن حد برسیم اما معنای این کار این نیست که فردا این شرکت تشکیل شد پس فردا ما عوائدی نظیر عوائد شرکت نفت داشته باشیم باید کارشناس بیایند تأسیسات بیایند مقدماتی انجام شود بعد معدن استخراج بشود صنایع جنبی تأسیس بشود مس خام تبدیل به مس صنعتی بشود حتی از این مس صنایع وابسته تأسیس بشود تا ما به هدف نهائی خودمان برسیم در اجرای این هدف هم دولت چون با اهمیتش واقف است و سرمایه گذاری و

منافع این کار بحدی است که نمیتواند به بخش خصوصی واگذار کند آمده و آن را صد درصد در برنامه دولت قرار داده و در واقع کلیه این عوائد را تحت اختیار اقتصاد ملت ایران قرار خواهد داد اشاره شد از نظر طرز کار که چرا مقدمه ای در اینجا نوشته نشده در خود مقدمه نوشتن با جنابعالی هم عقیده هستم یعنی مسامحه شده و بایستی وزارتخانه مربوطه آن مقدمه را مینوشت اما چون در خود ساده اول منظور از این لایحه توضیح داده شده خوشبختانه اگر چنانچه مقدمه ای نوشته اند در خود ماده يك منظور توضیح داده شده که بدولت اجازه داده میشود بمنظور استخراج و بهره برداری از معادن مس سرچشمه کرمان و فلان و فلان تا آخر..... میشود گفت ماده اول وافی بمقصود است مقدمه برای روشن شدن لوايح نوشته میشود و برای این است که شأن نزول لایحه روشن شود و این يك کار تشریفاتی است و در ماهیت امر تصدیق بفرمائید هیچ تغییری حاصل نمیکند ماهیت کار قانون است و مفاد آن است که تصویب میکنید هیچوقت مجلس شورای ملی مقدمه تصویب نمیکند باید عرض کنم مادیروز حقیقتاً سعادتى داشتیم که از کارخانجات ذوب آهن اصفهان بازدید کنیم امروز مردم وطن ما هر روز شاهد يك قدم بزرگ بطرف آینده ای بزرگ هستند اگر کسی تأسیسات ذوب آهن اصفهان را ببیند آن چندی را که در کوره بلند ذوب میشود مشاهده بکند پی میبرد که آرزوی ملت ایران چطور برآورده شده است و من حتم دارم بعد از ۶۰۵ سال دیگر نظیر این تأسیسات را در کرمان و در سرچشمه خواهیم دید و اقتصاد مملکت ما روز بروز شکوفان تر خواهد شد از اینکه دولت باین فکر افتاده است که این منابع راملی بکند و سرمایه ای در این کار بگذارد موجب کمال تشکر نمایندگان و مجلس است اگر این کار بوسیله بخش خصوصی میشد باین درجه گسترش پیدا نمیکرد و این اندازه بازار و صنایع جنبی در آن ایجاد نمیشد امیدواریم این شرکت پس از تأسیس بتواند نظیر شرکت ملی نفت و شرکت ذوب آهن ما و صنایع ملی دیگر ما قدمهای بزرگی در راه بهبود اقتصاد کشورمان بردارد (احسن).

رئیس - نظر دیگری در ماده اول نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت بماده اول رأی میگیریم خانم‌هاو آقایانی که موافقتد خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵۸ - سرمایه اولیه شرکت يك میلیارد ریال که کلاً متعلق به دولت است خواهد بود و به یکپنجاه سهم يك میلیون ریالی تقسیم میگردد. افزایش یا کاهش سرمایه منوط به تصویب مجمع عمومی فوق العاده و هیئت وزیران خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده دوم رأی میگیریم خانم‌ها و آقایانی که موافقتد خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵۹ - شرکت دارای استقلال کامل بوده و تابع مقررات این قانون و اساسنامه مربوط بخود میباشد. شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده و قوانین و مقررات مربوط بوزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت در صورتی شامل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان خواهد بود که صراحتاً در آن نام برده شود.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورا - پیشنهاد مینماید ماده ۳ بشرح زیر اصلاح شود.
شرکت تابع مقررات این قانون و اساسنامه مربوط بخود میباشد که بتصویب کمیسیون‌های مربوطه مجلسین رسیده باشد. رامید

رئیس - آقای رامید فرمایند.

رامید - از نماینده محترم دولت انتظار توضیح و فرمایشاتی داشتم که همکار محترم جناب آقای دکتر دادفر دادند (دکتر دادفر - ایشان قبلاً توضیح داده بودند جناب عالی عنایت فرمودید) ولی اشاره فرمودند که من الآن ریخت و پاشی نمی‌بینم که فلان کس صحبتش را میکند. جناب آقای دکتر دادفر، در مسائل مملکت و گردش

کار دولت نه این دولت هردولتی که اسمش دولت شاهنشاهی ایران باشد همه مایک احساس مشترك داریم چه در داخل مجلس چه در خارج مجلس که امور بر اساس سلامتی بگردد هر کس هم در زیر این آسمان کبود نه تنها در داخل مجلس بگوید که نحوه کار شرکتهای دولتی بی‌عیب و نقص و مورد تأیید عموم افراد ملت ایران است بنده میگویم مصلحت خودش را بمصلحت ملت و مملکت ترجیح داده است. اینجا ماده‌ای هست که میگوید این شرکت طبق اساسنامه خودش اداره میشود من با شما موافقم جناب آقای دکتر معتمد وزیر، جواب راننده خودتان را فردا چه خواهید داد که میگوید راننده فلان مدیر کل را که منتقل فرمودید بفلان شرکت دولتی آنجا هزار تومان از من بیشتر میگیرد جواب ماشین نویس اداره خودتان را که صبح تا غروب منتظر می‌نشینید که منتقل کنید به سازمان برنامه چه خواهید داد؟ جواب تمام کارمندان دولت را که میگویند افرادی در شان ما و مثل ما با کار کمتر چندین برابر بیشتر از همین خزانه دولت بنام شرکتهای دولتی پول میگیرند چه خواهید داد؟ و این عدم تعادل‌ها را در این اقتصاد فعلی خودتان چگونه توازن میدهید؟ جایش اینجا است که بنویسید در مواقع اضطراری آن مرد فنی آن کارشناس لازم‌زای هر شرایطی که مصلحت مملکت باشد شما

استخدام بکنید پاداش بدهید ولی چرا از تمام قوانین و مقررات ایران این شرکت و سایر شرکتهای مستثنی می‌کنید که خودتان هم در روالش گیر میکنید معمولاً ما عادت نداریم مسائل را طوری عنوان کنیم که خودمان را بخاطر بیندازیم مسائل بسیار بزرگی از شرکتهای دولتی شنیده میشود در افواه و شایعاتی گفته میشود که صحبت از میلیونها است بعد می‌بینیم سرپوش گذاشته میشود و بسادگی گذشت میشود ولیکن برای خرید دسته جاروی ثبت در سفر برای مأمور خرید پرونده دیوان کیفر باید ۱۵ سال در آنجا بماند پول يك ملت است خدمت يك مملکت است پس چرا بنده پیشنهاد نکردم بیایید شرکت مس یا شرکت نفت را مثل ثبت اسناد مستقر اداره کنید پیشنهاد کردم در آن حدی که سایر دستگاهها عین همین کار را انجام میدهند چرا از مقررات مملکت خارج باشد؟ البته در آن قسمتهای تجارتي و فنی و اشکالات اضطراری

صدر صد باشما موافقم ولی در سایر قسمتها مگر این پولها مال کیست؟ مملکت مال کیست؟ چرا ما بادت خودمان بدینها میدان میدهم بعد از این صحنه که خارج شدیم در مجالس خصوصی می‌نشینیم انگشت بدهن میگذاریم که ببینید چه میکنند و چرا بدمیکنند این بد را ما میکنیم بنده پیشنهاد کردم اساسنامه بنویسند هر جایی هم استثنا میخواهند بگذارند و بیاورند خدمت شما نمایندگان محترم توضیح بدهند شما آنجائی که لازم میدانید تصویب میفرمائید آنجا که راننده و کمک راننده باید بیشتر از مدیر کل هاتقو بگیرند میگویند مثل سایر افراد مملکت تابع مقررات مملکت باشند (احسن - صحیح است).

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - جناب رامید پیشنهاد دادند در ماده ۲ که بنظر من بیایند اینجامطالبی را بگویند (رامید - خیر قربان) جناب عالی اگر لایحه را بدقت مطالعه فرموده بودید و ماده بماده وقتی منشی قرائت میکرد توجه میفرمودید ملاحظه میکردید که عین پیشنهاد شما موضوع ماده ۹ این لایحه است که برایتان می‌خوانم ...

رامید - قبل از اینکه شما بخوانید عرض میکنم که موضوع اینست که اساسنامه شرکت به کمیسیون‌های مربوط مجلسین بیاید برای تصویب

دکتر دادفر - پیشنهاد شما همین است. **رامید** - پس معلوم میشود شما به پیشنهاد من توجه نکرده‌اید.

دکتر دادفر - پیشنهاد شما این است که «شرکت تابع مقررات این قانون و اساسنامه مربوط بخود میباشد که بتصویب کمیسیونهای مربوطه مجلسین رسیده باشد» و ماده ۹ این است «اساسنامه شرکت ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تأیید مجمع عمومی و تصویب کمیسیونهای استخدام، اقتصاد و دارائی مجلسین بمورد اجرا گذارده خواهد شد ...» فرق پیشنهاد شما بماده ۹ چیست؟ پیشنهاد شما را خواندم، ماده ۹ را هم خواندم ۲۲۹ نفر هم در اینجا گوش می‌کنند با داد و قال کردن که منطقی نمی‌شود وقتی در پیشنهاد صحبت می‌کنید از دزدی صحبت میکنید اگر آن دزدی هست دزدی سراغ دارید آن دزد را باید معرفی کرد تعقیب کرد و مجازات کرد بطور کلی

شایعه پرانی که درست نیست شما بفرمائید من پشت این تریبون اعلام جرم میکنم اما در اینجا میگویم دشمنان مملکت ما از جمله‌ای که میگویند در محافل خیلی خصوصی از اینها استفاده می‌کنند و این برای مملکت درست نیست و بدبختانه عوامل سیاه و سرخ در این شایعات مشتربند.

رامید - اجازه می‌فرمائید؟

رئیس - آقای آموزگار شما در پیشنهاد صحبت دارید؟

آموزگار - در موافقت با پیشنهاد اگر اجازه فرمائید مطالب را عرض کنم.

رئیس - آقای رامید بفرمائید.

رامید - آقای دکتر دادفر ضمن فرمایشاتشان مطالبی فرمودند که بنده لایحه را نخوانده‌ام بدانند که ماده ۲ نبوده و ماده ۳ است اگر شما خوانده بودید احتیاج بر این نبود که بدانید و آن چیزی که بنده پیشنهاد کردم برای این منظور بود که عبارتی در ماده ۳ هست و جزو اساسنامه‌ای که در کمیسیون مطرح میشود شما این عبارتی که حالا میخوانم اگر تصویب بکنید و آن رأی بدهید دیگر در آن کمیسیون قابل اصلاح نخواهد بود آن این است ماده ۳ میگوید شرکت دارای استقلال کامل بوده استقلال کامل و ناقص را از جناب عالی نشنیدم که منظور چه بوده ماده ۳ میگوید شرکت دارای استقلال کامل بوده و تابع مقررات این قانون و اساسنامه مربوط بخود میباشد شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده ... اگر شما اینجا تصویب کردید در اساسنامه نمیتوانید مجدداً بگذارید و این قوانین و مقررات مربوط به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت در صورتی شامل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان خواهد بود که صراحتاً در آن نام برده شود یعنی از این بعد هر قانونی که در این مجلس مطرح میشود باید بنویسند برای مملکت ایران و فراموش نکنید که شرکت سهامی مس سرچشمه هم جزو سازمان است لذا بنده پیشنهاد کردم که شما در این قانون بگذارید طبق این قانون که سایر موادی که تصویب میفرمائید معتبر باشد و اساسنامه‌ای که در کمیسیونهای مجلسین تصویب میکنید کمیسیون مجلس در آن موردیکه لازم می‌بیند مستثنی بکند

مستثنی می کند در آن موردی که می بیند می تواند این شرکت مثل سایر شرکتهای دولتی سایر ادارات دولتی از قوانین استفاده کند در آنجا نایب می کند. بنابراین پیشنهاد بنده این بود که جنابعالی تصویب بفرمائید شرکت تابع مقررات این قانون در تمام موادش و اساسنامه مربوط بخود میباشد که تصویب کمیسیون های مربوط مجلسین برسد لذا این را که تصویب کرد نتیجه این میشود که از قبل دست آن کمیسیون را نه بستید که در مجلس تصویب شده باشد شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده قوانین و مقررات مربوط بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت در صورتی شامل شرکت معدن مس سرچشمه میشود که صراحتاً در آن قوانین اسم برده باشد (دکتر دادفر - همانطور که میفرمائید تعجب میکنم در ماده ۳ بگذاریم در ماده ۹ هم بگذاریم چه فرق می کند) ماده ۹ ماده ۳ را نفی نخواهد کرد یعنی وقتی این را در ماده ۳ تصویب کردید که این شرکت مستثنی از تمام قوانین ایران است بهیچ وجه شما نمیتوانید در اساسنامه برگردید و چیزی را که قانون لغو کرده در اساسنامه بکنجانید در صورتیکه در آن حدی که احتیاج دارد در آن حدی که مصلحت مملکت اقتضا دارد رأی بدهید این پیشنهاد بنده است.

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای رامبد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مجلس شورای ملی - پیشنهاد میشود در ماده ۳ جمله (استقلال کامل بوده) (و شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده) حذف شود. آموزگار

رئیس - آقای مجید موسوی بفرمائید.

مجید موسوی (رئیس کمیسیون استخدام) - این همان پیشنهادی است که جناب آقای رامبد دادند بنده از این فرصت استفاده میکنم و میگویم تصریح اینکه شرکت تابع قانون استخدام کشوری نیست اساساً خود قانون استخدام، همه شرکتها را از شمول قانون استخدام مستثنی کرده و اینجاست فقط همان ماده مصوب قانون استخدام را آورده ایم و چیز دیگری نیاوردیم و

مطلب دیگر مورد قوانین و مقررات مربوط بشرکتهای وزارتخانهها متفاوت است حقیقتاً وقتی وظایف خاصی را اجراء میکند با مقرراتی که فرضاً برای وزارت آموزش و پرورش یا وزارت ایکس میآید متفاوت است و این چیزی نیست که مشکلی ایجاد کند صرفنظر از اینکه دست کمیسیونهای مربوط را هم نمی بندد برای اینکه همان اساسنامه است که همان مقررات استخدامی و همان مقررات مالی هم مقررات تشکیلاتی این مؤسسه را تصویب خواهد کرد و اساسنامه های آید بکمیسیونهای مجلسین و خود آقایان هم نظر می دهند و همانطور تصویب خواهد شد.

رئیس - آقای آموزگار بفرمائید.

آموزگار - بحثی پیش آمده است در اینجا و در کمیسیون راجع بماده ۳ ما تا بحال در هیچیک از قوانین موجود مملکت مخصوصاً قوانینی که برای ایجاد شرکتهای و مؤسسات دولتی تصویب کردیم جمله استقلال کامل دارد نداشتیم در برابر کی استقلال دارد شرکتهای مملکت مال دولت طبق قوانین بوجود میآید این که مستقل است در برابر کی چه استقلالی دارد لا اقل تابع قوانین و مقرراتی تابع ضوابطی باید باشد به این جهت است که من و همچنین جناب آقای رامبد پیشنهاد اصلاحی راجع به این ماده داده بودیم که کلمه استقلال کامل که برای اولین بار در یک قانونی میآید در یک قانون مفید و برای کار مفید ضرورت ندارد حذفش کنید شرکتهای شخصیت حقوقی دارند یعنی کارهایی را که میتوانند انجام دهند تابع مقررات مختلف نیست حالا آمده اند استقلال کامل را نوشته اند که بنده اعلام میکنم که استقلال کامل در هیچیک از مؤسسات مملکتی و دیگر کارها نباید پیش آید و باید حذف شود چون توهم پیش میآید به این جهت پیشنهاد حذف کردم و آیا صحیح است که بنویسیم شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده این را من در کمیسیون هم گفتم. فشنگ نیست که بنویسیم شرکت تابع قوانین مملکتی نیست مستقل است همانطور که توضیح دادند میتوانیم در اساسنامه مواردی که لازم است و مفید است بیاوریم و از آن استفاده کنید این دو عبارت را از اینجا بردارید بقیه را که باید اسم

ببریم که در اساسنامه شرکت باشد یا نباشد حرفی نداریم (مجید موسوی - قانون استخدام خودش مستثنی کرده) بله وقتی شما مجاز باشید که اساسنامه تصویب بکنید و در اینجا نوشته باشد که شرکت بموجب اساسنامه ایکه کمیسیون تصویب میکند بوجود بیاید اختیار دارید که مقررات شرکت بنحویکه ضرورت دارد و صلاح مملکت است تهیه شود و قطعاً آقایان موافقت میفرمائید.

رئیس - نظر دیگری نسبت به این پیشنهاد نیست؟ (اظهاری نشد) به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

جوانشیر - کلمه کامل میماند یا خیر.

دکتر المونی - بله میماند.

رئیس - آقای جوانشیر به پیشنهاد رأی گرفتیم تصویب نشد.

رامبد - جناب آقای رئیس حال که پیشنهاد تصویب نشد و جمله استقلال کامل در لایحه باقی ماند یک توضیحی بفرمایند استقلال کامل یعنی چه؟

رئیس - آقای دکتر معتمدوزیری بفرمائید.

دکتر معتمدوزیری (معاون وزارت اقتصاد) - در این باره در کمیسیون توضیحاتی بعرض نمایندگان محترم رسید غرض از استقلال کامل بمعنائی نیست که احتمال دارد بذهن جناب آقای آموزگار متبادر شده باشد غرض از استقلال کامل این است که شرکت بر اساس موازین و مقرراتی که خاص خودش است عمل خواهد کرد و تابع مقررات و قوانین مختلف غیر از آنچه که تصویب کمیسیونهای مجلسین خواهد رسید و قوانین دیگری که در آن ضریحاً از معادن مس سرچشمه نام برده باشد نیست و از لحاظ مالی و اداری و حقوقی دارای استقلال کامل میباشد در گذشته مصطلح این بود که بنویسند شرکت دارای شخصیت حقوقی است همانطور که در کمیسیون بعرض نمایندگان محترم رسید آن اصطلاح که خیلی بذهن ما نوس آمده است و مسلماً اگر این کلمه را گذاشته بودند هیچ کس بحثی نمیکرد و یک اصطلاحی است که اجازه بفرمائید بعرض برسانم که ذکرش در قانون معنی و مفهوم درستی ندارد

(مجد - چرا ندارد) اگر گفته شود فلان شرکت دارای شخصیت حقوقی است یک عبارتی گفته شده است که معنائی که میخواهیم برسانیم در آن مستتر است و منظور تأمین است و حشو زائد است اعم از اینکه در قانون یا مقررات یا آئین نامه باشد یا در یک نشریه بر داریم بنویسیم که مثلاً شرکت سهامی بیمه ایران یک شخصیت حقوقی است اعم از اینکه بنویسیم شهرداری شیراز شخصیت حقوقی است بهر حال شخصیت حقوقی هست بنابراین قانون تصویب رساندن و در آن نوشتن که فلان شرکت یا مؤسسه دارای شخصیت حقوقی است کار درستی بنظر نمیرسد و میتوان گفت که با اصول حقوقی تطبیق نمی کند بنابراین بجای این که چنین اصطلاح ناصوابی نوشته شود در قانون نوشته شده است که دارای استقلال کامل است و منظور از استقلال کامل از لحاظ نحوه عمل و قوانین و مقرراتی است که بایستی بر آن اساس شرکت عمل بکند و لا غیر.

رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می شود در ماده ۳ بعد از کلیه «مربوط» کلمه «بسا زمان» اضافه شود.

دکتر موسوی

رئیس - آقای دکتر موسوی بفرمائید.

دکتر موسوی - ماده این است شرکت دارای استقلال کامل بوده و تابع مقررات این قانون و اساسنامه مربوط بخود میباشد. پیشنهاد من مربوط باین قسمت یک قسمت دوم که پیشنهاد من مربوط بآن است این است که شرکت تابع قانون استخدام کشوری نبوده و قوانین و مقررات مربوط بوزارتخانه و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت در صورتی شامل شرکت سهامی معادن مس خواهد بود که در آن قوانین باین موضوع تصریح شده باشد بطوریکه ملاحظه میفرمائید ماده بقدری کلی است که تمام قوانین مملکتی را از اینکه شامل این شرکت بشود مستثنی میکند گفته است کلیه قوانین و مقررات مربوط به وزارتخانهها و مؤسسات دولتی بهیچ وجه شامل حال این شرکت نخواهد بود و بنده هم پیشنهادی کردم که آیا منظور کلیه قوانین است که بنحوی از انحاء

ارتباط داشته باشد با شرکت مس یا هر شرکت دیگری نباید شامل این شرکت بشود یا تنها قوانین و مقرراتی است که مربوط به سازمان اداری است اگر چنانچه منظور آن قسمت اول باشد نماینده از نماینده دیگر نمیتواند سؤال بکند ولی شما توی دلتان فکر کنید يك کارمند شرکت مس اگر چنانچه حین انجام وظیفه مرتکب جرمی بشود باین ماده و این صراحت که هست میشود آن را تعقیب کرد؟ برای اینکه گفته است هیچ کدام از قوانین مربوط به وزارتخانهها نمیتواند در مورد شرکت مس اجرا شود باین اصراری که هست نوشته شود منحصر کنیم بمسائل اداری بنده پیشنهاد کردم بعد از حکم مقررات مربوط نوشته شود مربوط به سازمان وزارتخانهها و مؤسسات یعنی آن قوانین شامل شرکت مس نخواهد بود که مربوط باشد به سازمان اداری وزارتخانهها نه قوانین کیفری نه قوانین مدنی که بنحوی مربوط است به سازمانهای دولتی فکر میکنم حداقل اگر این پیشنهاد را بپذیرید تا حدود خیلی جزئی البته این نظر نیست که ما به این لایحه رأی بدهیم چون بر اساس همان نظر که جناب آقای رامبد متذکر شدند حداقل این است که قوانین عمومی مملکتی را اقل يك مرتبه کنار نگذاشته باشیم.

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیری با پیشنهاد موافقت؟

دکتر معتمد وزیری - خیر موافق نیستم اجازه بفرمائید توضیح بدهم که منظور چیست.

رئیس - بفرمائید.

دکتر معتمد وزیری (معاون وزارت اقتصاد) مطلب بصورتی که در اینجا بیان شد نیست و چنان نتیجه ای را که به آن اشاره فرمودند ببار نخواهد آورد اشاره فرمودند به قانون مجازات عمومی که اگر کسی مرتکب جرمی بشود باین ماده آیا میشود تابع آن قانون دانست و بموجب قانون مجازات عمومی او را به مجازات رساند بنده تصور می کنم جواب مثبت است در اینجا گفته شده است شرکت تابع قوانین و مقررات دولتی نیست اصلاً بحثی از اشخاص حقیقی یعنی افراد نیست شرکت عبارت است از يك شخصیت حقوقی و شخصیت حقیقی با شخصیت حقوقی جدا و متمایز از یکدیگر است در اینجا بحث در این است که شرکت تابع قوانین مربوط

کدام ماده اول اگر هم عبارتی کم و زیاد داشت توی شکمش می نوشتید بدولت اجازه داده میشود بمنظور استخراج از معادن و گسترش امور اقتصادی و چه چه انگیزه لایحه را هم در ماده واحده می نوشتید و انگیزه لایحه را هم همینطور که چرا مثلاً شرکت تشکیل دادید ولی برای فرار از حشوزوائد استقلال کامل گذاشتید این استقلال کامل همه را بوحشت انداخته نقضش نمی کند ولی قوانین مدنی و جزائی اینطور نیست و این توهم را روی فرم موادی که خودتان گذاشته اید ایجاد می کند کار بسیار بزرگی است همه میل داریم این کار پیشرفت کند سرمایه عظیمی است ذخیره عظیمی است ولی چیزی که هست چرا فرم قضیه را اینطور زائد می گذارید که این بحثها پیش بیاید این است که بنده استدعا می کنم بهمین ماده اول اکتفا بکنید و اگر هم احتیاج است اصلاحاتی بکنید بقیه مواد زائد است.

رئیس - نظر دیگری نسبت به این پیشنهاد نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

فخر طباطبائی ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید قسمت اول ماده ۳ بشرح زیر اصلاح گردد
شرکت دارای استقلال مالی بوده و تابع مقررات این قانون و اساسنامه الی آخر

امان الله زیگی - پور بابائی
رئیس - نسبت به این پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست

محترماً پیشنهاد مینماید پس از جمله و آیه بدولت نوشته شود (باستثناء قوانین کار) الی آخر.

فرهادپور

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.
فرهادپور - توضیحات اضافی و اضافات غیر لازم در این لایحه موجب شده است که يك فرم خاص به این لایحه بدهد مافوق این تشکیل شرکتها داریم انواع مشخص است قانون محاسبات عمومی از تصویب آقایان گذشته است وظائف، استقلال و حدود و ثغور درش مشخص است ضرورت به تکرار نیست در اینجا ۱۱ مؤسسه را شرکت کردید و قوانین همه آنها از تصویب مجلس گذشت و بنظر من این نوع کلمات زائد و اضافه در آن نبود و در این لایحه خاص بنظر بنده عبارات و کلماتی گذاشته شده است که ایجاد مشکل کرده جناب آقای معتمد وزیری مینماید که کارمندان شرکت تابع مقررات و قوانین جزائی هستند ولی خود شرکت استقلال کامل دارد و تابع هیچک از مؤسسات نخواهد بود من میدانم قوانین کار را در این شرکت، شرکت باید اجرا بکنند یا کارمندان شرکت فرض بفرمائید يك روز باقتضای مصلحت مملکت يك اصل کلی است در يك گوشه ای از مملکت در يك منطقه ای که اینجا شرکت هم در آنجا واقع است گفتند مصلحت مملکت اقتضاء دارد حکومت نظامی باشد این شرکت تبعیت میکند یا تبعیت نمیکند مطالبی در اینجا نگذارید که خدای نکرده (بکنفران نمایندگان - در اساسنامه شرکت هست) تفسیر استقلال کامل از بین رفت تابع هیچک از قوانین و مقررات مؤسسات دیگر و حتی وزارت دادگستری این شرکت نخواهد بود اساسنامه شرکت نفت هم اگر چنین است اگر روزی به مسئله ای برخورد کردید که این مسئله روشن نمیکرد مطلب را باستناد اینکه در آنجا هست چه بسا که اینجا اصلاح بفرمائید بر گردید بروید آنجا راهم اصلاح کنید برای اینکه شرکتی که وابسته به يك وزارتخانه هستند اصلاً وابستگی یعنی چه اگر شما میگوئید استقلال کامل دارد وابستگی به وزارتخانه یعنی چه جوابگوی این شرکت در مجلس شورای ملی وزیر اقتصاد است پس آن حکمی که به خود وزیر اقتصاد و وزارت اقتصاد حاکم نیست شما میخواهید باین شرکت حاکم کنید و يك عبارات اضافی که بهیچوجه بدرد شرکت نمیخورد و این اساسنامه را بی جهت به شکل يك اساسنامه و یا قانونی استثنائی در آورده است اینجا گذاشتید بنده

معتمد چون این شرکت طبعاً با تعداد زیادی کارگرسرو کار پیدا خواهد کرد این استثناء از کلیه قوانین پیشکش شما قانون کار و بیمه های اجتماعی را استثناء نفرمائید که این شرکت موظف باشد قانون کار و بیمه های اجتماعی را مشمول قرار بدهد.

رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست بنده ناگزیر شدم يك توضیح كوچك و مختصر عرض كنم برای اینکه يك حالت و مثل اینکه يك احساس خاصی نسبت بوضع این شرکت پیدا شده و من احساس می كنم بر اثر توجه خاص و زیاد نسبت به این شرکت است برای اینکه شرکت بزرگی است و آینده بزرگی دارد و ما به امید ما است و همین احیاناً باعث بعضی نگرانیها شده است و همین نگرانیها را در موارد نظیر این لوايح و اساسنامه ها بنده احساس نکردم شما اینجا اجازه نمیدهید و تصویب نمی فرمائید که این شرکت از تمام مقررات و قوانین فارغ باشد و هیچ قانون و مقرراتی شامل حال این شرکت نباشد آنچه در اینجا حکم فرمودید که شامل حالش نباشد منحصر آ قانون استخدام کشوری است ملاحظه بفرمائید این شرکتی را که اینقدر تعریف فرمودید و گفتید اینقدر مفید است و مهم است توجه بفرمائید شاهنشاه امر فرمودند این عنایت را شاهنشاه بما و بملت ایران فرمودند که بروید این کار را بکنید در اختیار دولت گذاشته اند و دولت هم رفته است این کار را میکند باید تأییدش کنید که اینکار را نمیکند با وضع فعلی و با مقررات و موازین امروزی يك شرکی درست می کنند پس فردا مقرراتی میگردد که بطور مثال شرکتهاییکه از سرمایه دولت استفاده می کنند مجبور باشند فرض بفرمائید ذیحسابشان را با نظر وزارت دارائی انتخاب کنند اینها مقتضیاتی است که گاهی از اوقات در مملکت پیش می آید و لازم است که اجرا شود اینجا مجلس محترم میگوید که آقا، دولت اگر بطور عام و کلی تصمیمی گرفتی که ذیحسابان شرکتهارا از طرف وزارت دارائی بگذاری راجع بشرکت مس سرچشمه باید بررسی کنی و ببینی که آیا میشود در آنجا ذیحساب گذاشت یا نه؟ اگر میشود اسمش را در این قانونی که

می آوری بمجلس بنویس او هم اطاعت میکند چنانچه ملاحظه میکنید این حق را و عین این اختیار را برای چند سازمان دیگر از قبیل سازمان گسترش صنایع، شرکت هواپیمائی ملی و سازمان تریاک و نظایر اینها را شما قبول فرمودید ولی در قانون محاسبات عمومی وقتی آوردیم در بخش آئین نامه های معاملاتش دولت توجه داشت که شرکت هواپیمائی ملی یا دخانیات یا آن سازمان دیگر بایستی از آن آئین نامه متابعت بکنند این است که در آن ماده مربوط ملاحظه فرمودید که نوشته سازمانهای دولتی شرکت هواپیمائی ملی، سازمان گسترش صنایع و فلان سازمان از این آئین نامه باید تبعیت کنند ولی يك شرکت را که بررسی کردند و دیدند از این نمیتواند تبعیت بکند یعنی شرکت ملی نفت اسمش را نگذاشتند مجلس هم بررسی کرد و کمیسیونها هم گفتند آقا شرکت ملی نفت را چرا نگذاشتی گفتند باین دلیل به این دلیل، هواپیمائی را گذاشتی گفتند باین دلیل باین دلیل هواپیمائی ملی می تواند از این آئین نامه استفاده کند و وضع کارش اینطور است طوری است که میتواند از این آئین نامه استفاده کند کمیسیون تصویب کرد مجلس محترم هم تصویب فرمودند که آنها که از مقررات کلی مربوط بدولت معاف هستند در این مورد باید تبعیت کنند این اختیار را در جاهای دیگر هم داده است حالا بنده برای مثال با اجازه مقام ریاست يك قسمت از این قانون را می خوانم در ماده ۲ سازمان گسترش ضمن مطالبی که می نویسد سازمان دارای شخصیت حقوقی بوده و بصورت شرکت سهامی اداره میشود این شرکت و کلیه مؤسسات تابعه از حیر لحاظ استقلال کامل داشته چون برای استقلال کامل قدری بحث شده و تابع قوانین و مقررات و آئین نامه های مربوط بمؤسسات دولتی و وابسته بدولت و قانون محاسبات عمومی نمی باشد یعنی در آن روز مجلس محترم این شرکت و سازمان گسترش را از تبعیت قوانین موجود آن روز معافش کردید ولی حالا در این سازمان اینطور نیست در این سازمان مرقوم میفرمائید که در آینده باید اسمش را ذکر بکنند چاره ای هم نیست قانون کار فعلی شامل حال شرکت هست بطور مسلم (فرهادپور - اسمش چی است) شرکت مس سرچشمه در آینده اگر در قانون کار تغییر

داده بشود که احیاناً در وضع شرکتهای یا کارگرها تغییری داده شود قاعداً اگر بخواهند اگر تصویب بفرمائید باید اسم معدن سرچشمه را بگذارید و مثل اینکه طبع این کار هم اقتضاء می کند که همینطور هم باشد چه بسا آنطور که توجه فرمودید این شرکت از لحاظ فنی وضع خاصی دارد و مقتضیات خاصی در منطقه خاصی هست چه بسا در آنجا که فرض بفرمائید حداقل دستمزد در آنجا يك مبلغ معینی باشد فردا دولت می آید از شما اجازه میگیرد که حداقل دستمزد را در فلان مبلغ تثبیت کنید و این قابل اعمال و اجرا در آن منطقه بخصوص شرکت ذوب مس نباشد آنوقت شرکت ذوب مس را خودتان موافقت میکنید که نیاورند و اگر لازم بود شرکت ذوب مس را هم میگذارند چنانچه ملاحظه فرمودید در قانون محاسبات عمومی کردیم این است که اجازه بفرمائید همه قوانین همینطور باشد چون اگر بگوئیم قانون کار شامل است یعنی قوانین دیگر شامل نیست فرض بفرمائید همه مربوط بقوانین آینده است تنها قانونی که اینجا میفرمائید شامل حال این شرکت نیست قانون استخدام کشوری است و بقیه مربوط بقوانین آینده است که مجلس محترم تشریف دارند و تصویب میفرمائید.

رئیس - آقای فرهادپور متقاعد شدید؟

فرهادپور - اگر عبارت اینطور اصلاح بشود که مربوط بقوانین آینده است قبول میکنم ولی عبارت فعلی این مفهوم را ندارد.

رئیس - چون چهار ساعت وقت مقرر جلسه تمام شده برای ادامه جلسه رأی میگیریم از خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - عرض کنم بنده نقطه ابهامی که در این ماده ۳ برای ما باقی ماند خوشبختانه کلمه استقلال کامل که اصلاح شد و لزومی نداشت ولی در ذیل ماده نوشته شده صراحتاً از آن نام برده شود ضمیری يك مرجعی میخواهد من نمیدانم مرجع این ضمیر قوانین مربوط بشرکت است یا قوانین مربوط به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت این را روشن فرمودند اگر منظور کلمه ای است که صراحتاً از آن نام برده شود منظور شرکت سهامی مس کرمان است که در این قانون

اسم نبرده اید مگر اینکه در اساسنامه خواهسته باشیم اسم ببریم و اگر منظورتان از قوانین و مقررات وزارتخانه ها هست که يك مقدار قوانین مصوب دارید چطور ببینیم در آن قوانین مجدداً اسم ببریم از معدن مس سرچشمه کرمان این را استدعای کنم دقت بفرمائید مرجع ضمیر را پیدا کنید و در هر دو صورت عبارت باید اصلاح شود.

رئیس - آقای مجید موسوی بفرمائید.

مجید موسوی (رئیس کمیسیون استخدام) - بنده از لحاظ کمیسیون توضیحاتی عرض میکنم این مرجع ضمیر بر میگردد به قوانین و مقررات مربوط به وزارتخانه ها و مؤسسات وابسته بدولت یعنی این قوانین و مقررات وقتی شامل حال شرکت سهامی مس سرچشمه خواهد شد که صراحتاً از این شرکت سهامی مس سرچشمه در آن قوانین نام برده شود و از فرصت استفاده میکنم يك اشتباه چاپی را اصلاح میکنم جمله «صراحتاً در آن» صحیحش صراحتاً از آن صحیح است.

رئیس - نسبت باین پیشنهاد نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. حالاً نسبت بماده ۳ با اصلاحی که شده رأی میگیریم از خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - شرکت مشمول معافیت موضوع ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده چهارم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - شرکت دارای ارکان زیر خواهد بود:

۱. مجمع عمومی.
۲. هیئت مدیره.
۳. مدیر عامل.

۴- بازرس

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده پنجم رأی می گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هشتم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- مجمع عمومی شرکت از وزیر اقتصاد، وزیر دارائی، وزیر کار و امور اجتماعی و مدیر عامل سازمان برنامه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل میگردد. ریاست مجمع عمومی با وزیر اقتصاد خواهد بود.

رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده هشتم رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۷- رئیس هیئت مدیره همچنین مدیر عامل به پیشنهاد وزیر اقتصاد و تأیید مجمع عمومی پس از تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی منصوب خواهند شد. انتصاب اعضاء هیئت مدیره و بازرس قانونی شرکت منوط به پیشنهاد وزیر اقتصاد و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم که ماده ۷ چنین اصلاح شود:

ماده ۷- ریاست هیئت مدیره بامدیبر عامل شرکت خواهد بود که به پیشنهاد وزیر اقتصاد و تأیید مجمع عمومی پس از تصویب هیئت وزیران و بموجب فرمان همایونی منصوب خواهد شد و انتصاب اعضاء هیئت مدیره و همچنین بازرس قانونی شرکت منوط به پیشنهاد وزیر اقتصاد و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

سمعی

رئیس - آقای سمعی بفرمائید.

سمعی - دلیل اینکه بنده این پیشنهاد را کردم مهتمتر از همه صرفه جوئی است که در هزینه میشود ما اگر

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل جدا داشته باشیم رئیس هیئت مدیره خواهی خواهی دفتر و تشکیلات و کارمندان اداری و سکرتر و حقوق سرشار خواهد داشت و مدیر عامل هم جداگانه و اگر هر دو اینها یکی باشد در هزینه صرفه جوئی بسیار خواهد شد دلیل دوم اغلب ما دیدیم در شرکتها که رئیس هیئت مدیره جدا و مدیر عامل جدا دارد بعلت اختلاف سلیقه هائی که خواهند داشت بین آنها اختلاف ایجاد خواهد شد و این در پیش برد کار باین باهمینی تأثیر خواهد گذاشت بنابراین من شرکت نفت را مشاهده مثال ذکر میکنم که در بدو امر که این لایحه مهم مطرح شد اهمیت آنرا کمتر از شرکت نفت ندانستیم در شرکت ملی نفت ملاحظه میفرمائید که رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل يك نفر است و بخوبی هم اداره میشود بنابراین چقدر خوب است که این جا هم یکی باشد هم در هزینه صرفه جوئی خواهد شد و هم نظم و ترتیب بیشتر مشهود خواهد شد این پیشنهاد بنده بود.

رئیس - نظری نسبت باین پیشنهاد نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. نسبت بماده هفت رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هشتم قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۸- شرکت سهامی معادن مس سرچشمه کرمان میتواند امور زیر را نیز انجام دهد:

الف - استخدام کارشناس خارجی و با عقد قرارداد برای استفاده از خدمات مؤسسات خارجی بسا تصویب هیئت مدیره شرکت و با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ب - اخذ وام یا اعتبار از منابع داخلی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایط مناسب و با رعایت مقرراتی خواهد بود که تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

پ - اخذ وام یا اعتبار از منابع خارجی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید

ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایطی که بتصویب هیئت مدیره و مجمع عمومی و سازمان برنامه رسیده باشد. اخذ و استفاده از وام و اعتبارات موضوع این بند در حدود اعتبارات مصوب برنامه های عمرانی کشور خواهد بود.

تبصره ۱- قراردادهائیکه برای انجام موارد مذکور در بند پ فوق با دولتهای خارجی منعقد میگردد پس از تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲- اعتباراتیکه برای سرمایه گذاری باستانهای تنخواه گردان دوره بهره برداری تحصیل می شود جزو اعتبارات برنامه عمرانی کشور منظور خواهد شد.

رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم بند الف ماده ۸ لایحه تشکیل شرکت سهامی معادن مس سرچشمه بشرح زیر اصلاح گردد:

الف - استخدام کارشناس خارجی و یا عقد قرار داد برای استفاده از خدمات مؤسسات خارجی با تصویب هیئت مدیره شرکت.

انوشیروانی

رئیس - نسبت به این پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم در سطر سوم بند «ب» لایحه شرکت سهامی معادن مس جمله «خواهد بود» حذف شود.

شیخ الاسلامی

رئیس - نسبت باین پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانها و

پیشنهاد مینماید: در تبصره يك سطر اول کلمه «فوق» حذف شود.

شیخ الاسلامی

رئیس - نسبت باین پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) از خانها و آقایانیکه با آن موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. نسبت بماده هشتم با اصلاحاتی که بعمل آمد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹- اساسنامه شرکت ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تأیید مجمع عمومی و تصویب کمیسیونهای استخدام، اقتصاد و دارائی مجلسین بمورد اجرا گذارده خواهد شد. هر نوع تغییر در اساسنامه بطریق فوق انجام خواهد شد.

نسبت بمواردی که در این قانون و اساسنامه شرکت پیش بینی نشده باشد بر اساس قانون تجارت عمل خواهد شد.

رئیس - در ماده نهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده نهم رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - برای بنده موجب کمال تأسف است امری که میتوانست با چه خوشبختی ها، شادباشها و امیدواریها و اطمینانها و تأیید اکثریت و اقلیت يك جا مواجه باشد با طرز عملی که دیدیم و با عباراتی که شنیدید که خوب بود یا بد بود و حتی مدافعین خود ندانستند چه گفتند و این صورت مذاکرات خواهد ماند و آن گفتگوها که جناب دادفر فرمودند از این مطالب ناشی

میشود بسیار جای تأسف است آقای دکتر شما امر باین خوبی طرح و نظری باین خواهش آئیندی را با عباراتی و با

مطالبی مشکوک، نارسا، نامفهوم که حتی مدافعین خودنداستند چگونه دفاع کنند.

دکتر دادفر - اینطور نیست هر جا را در کفر مودید توضیح میدهم.

عدهای از نمایندگان - اینطور نیست.

رامبد - پیشنهاداتی که مخالف نداشت ولی تصویب نشد با پیشنهاداتی که موافق نداشت ولی رأی داده شد این آن چیزی است که صورت مذاکرات روشن میکند باین مناسب البته شما رأی تان لایحه را تصویب کرد ما هم امید و دعا و آرزو داریم که این هدف عالی با موفقیت انجام بگیرد باین مناسبت و روی خوش بینی به اصل نیت رأی مخالف در موقع اخذ رأی نهائی نخواهیم داد ولی بر اساس مواد لایحه و روی اینکه خوش بینی اگر از حد گذشت کار بسادگی و ساده لوحی هم ممکن است بکشد بر اساس واقع بینی رأی موافق هم بشما نخواهیم داد و این شما بودید که رأی موافق ما را با طرز عمل خودتان به رأی منتع تبدیل کردید من میدانم به یقین اگر کمترین سوء نیتی در طرح این عبارات بود نه شما جرئت میکردید و نه اکثریت محترم که شمارا چنین پشتیبانی کنند ولی يك چیز هست و هست و هست و تا موقعیکه خودتان را اصلاح نکنید خواهد بود و آن اختیار طلبی احساس خود مختاری، به اختیارات مطلق که از طرف کوچکترین مأمور دولت هم بر اثر نحوه عمل شما جایگزین شد...

اکبر مسعودی - این حرف را از نیند آقای رامبد.

رامبد - و حتی يك جمله با رعایت قوانین و مقررات مربوط هم که در کمیسیونها افراد شریف در نهایت وطن پرستی و خیر خواهی دولت تصویب کردند با انشاء اله و ماشاء اله مجلس محترم حذف گردید آقای دکتر دادفر آن صحبتها از این مطالب ایجاد میشود.

دکتر الموتی - توضیح میدهم.

رامبد - توضیح شما هر چه باشد نحوه تصویب شما آن چیزی است که در صورت مذاکرات نوشته شد عبارات آن چیزی است که در لایحه شما هست و ما آماده بودیم با سلام و صلوات با نهایت خوشبختی و با روح همکاری این عبارات آنچنانکه مورد نیاز مملکت است

و بصورت حق سالم کار را در دست مجریان بگذارد تصویب بکنیم و رأی موافق بدهیم ولی با آنچه که گذشت جز رأی منتع و آتم فقط با چشم خوش بینی و امید و آرزو بشما نخواهیم داد.

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - خوشبختانه صورت مذاکرات مجلس از بدو مشروطیت تا بحال همیشه وجود داشته و خواهد داشت مطالب باین صورت که همکار عزیز ما جناب آقای رامبد اشاره میفرمایند که ندیده و نخوانده و چه وجه باین صورت نیست.

رامبد - هست، هست، هست.

دکتر الموتی - عرض کنم بحضورتان در این صورت مذاکرات هست يك روزی لایحه وام و اعتبارات خارجی به مجامع آمد همین مطالب گفته شد که ما و اطنا، و اقانون اساسی ها، و مشروطه ها ولی آقا مملکت در حال سازندگی است مملکتی است که دارد باین سرعت پیش میرود تا دیروز دیدید در مورد ذوب آهن مملکت بکجا رفته این مملکت مقرراتی متناسب با ترقیات امروز احتیاج دارد (صحیح است) نه با آن افکار سی سال پیش و منفی بافی و مخالفت البته امروز اگر يك کشوری بخواید ذوب آهن داشته باشد صنعت مس داشته باشد مقررات خاصی متناسب با سایر شرکتها بزرگ دنیا میخواهد و اینها را نمیشود با اصول قانون محاسبات و بستن دست سازمانها اداره کرد شما اگر میخواهید که يك شرکت مس بیاید در سطح جهانی کار بکند این باید کارشناس داشته باشد باید بتواند اگر ضرورت داشت از افریقای جنوبی کارشناس با حقوقی باتلفن با بطیاره اختصاصی بیاورد و این کاری نیست که با قانون ثبت اسناد اداره اش کرد شما میخواهید ترقیات مملکت تان متناسب با پیشرفته ترین ممالک دنیا باشد ممکن نخواهد شد با مقررات قدیم و گذشته و من میدانم که شما آدم مترقی هستید و اینطور فکر نمیکنید ولی در بیانات خودتان مطالبی میفرمائید که برای شما متأسف میثوم. مملکتی که دارد بار شد سریع ۲ درصد به پیش میرود معدن دارد ذوب آهن دارد اینها باید با مقررات سریع کار کرد تا پیش برود این يك شرکتی است که میخواهد با چهار صد میلیون دلار تأسیس بشود امیدواریم بزودی

همانطور که پیش بینی میکنند يك درآمد ۱۵۰ میلیون دلاری برای این مملکت ایجاد بشود يك روزی هم اینجا میخواهند برای برنامه سوم وام بگیرند آمدند گفتند قانون اساسی از بین رفت وجه حرفهای دیگر سالها بود دستگاہهای اجرائی مملکت میخواهند وام و اعتبار بگیرند میرفتند در دنیا قرار داد می بستند بمجلس می آمدند سه سال میماند نرخ بهره تغییر میکرد ما آمدیم راه حل پیدا کردیم آرزو هم بما ایراد گرفتند و همین مطالب را گفتند صورت مذاکرات هست امیدواریم روزی خودتان به بینید نتیجه اینکاری که امروز شده بنفع ملت ایران است بنفع مملکت است خوشوقت هستیم که در اجرای همان لوايح مربوط بوام و اعتبار خارجی ذوب آهن تأسیس شد و امروز هم مفتخر هستیم که با کمال قدرت باین لایحه رأی دادیم دفاع کردیم و در پیشگاه شاهنشاه و ملت ایران سر بلند و روسفید هستیم (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه با ورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب زیر وسیله منشی (آقای مهندس صائبی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

موافقین - آقایان: عبدالحسین آموزگار - خانم

دکتر آصف زاده - خانم ابتهاج سمعی - احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوئیان - اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء - اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - خانم بزرگنیا - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر یحیی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - بهنیا - دکتر تیت منصور - دکتر بیگلری - پدرامی - دکتر پروتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین - پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پوربابائی -

پورربرداری - دکتر تبریر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - جنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - دولو - دبیم - ذوالفقاری - دکتر راد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر رشید بیاسمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم هما زاهدی - دکتر زعفرانلو - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سجادی - محمد مهدی سعادت - محمدرضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعید وزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم الدینی - شاختوی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس صائبی - حیدر صائبی - دکتر صالحی - دکتر میر و حبه الله صدر - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی تخیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری - مهندس عطائی - دکتر علوم - غضنفری - فنوحی - مهندس فرخ - فرنود - فروتن - دکتر فروزین - مهندس فروهر - فریدونفر - فهیمی - فیاض فاضلی - فیصلی - مهندس قادر پناه - قاضی زاده - قدردان - خانلر قراچورلو - محمد ولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی - کلانتر هرمزی - کمالانی - کمالوند - کورانلو - کورس - مهندس کیا کجوری - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - مرندی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظاهری - مظهری - دکتر معظمی معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبدالحمید معینی - مهندس معینی زئد - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر موقفی - مجید موسوی -

موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - مهرزاد - میرافضل - تاروئی - ناصرزاده - دکتر نایبی - دکتر نجمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک پور - نیک روش - دکتر وحیدنیا - دکتر وزیری - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گسگیک - دکتر یزدان پناه - دکتر آزاد - محمد علی آموزگار - احتشامی اخوی - دکتر اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها - تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیسی - رامبد - ضیاء رضوی - مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمیعی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهادپور کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی - نامور - نجدشیبانی .

(آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۲۱۲ رأی .

آراء سفید بعلت امتناع ۳۴ رأی .

رئیس - لایحه با ۲۱۳ رأی موافق و ۳۲ رأی ممتنع بتصویب رسید برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود .

موافقین - آقایان: عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصف زاده - خانم ابتهاج سمیعی - احمد - احمدی - اخلاقی - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - مهندس اردلان - مهندس اسدی لنگرودی - دکتر اسکوئیان - اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - اولیاء اولیاء شیرازی - اهری - ایلخانی پور - ایمان زهرائی - دکتر بازرگانی - بختیاری پور - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر برزگر - دکتر حیدرقلی برومند - مهندس علی برومند - خانم بزرگنیا - بوداغ زاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر سعید بهادری - دکتر رحیمی بهبهانی - دکتر حبیب الله بهبهانی - مهندس عنایت بهبهانی - بهنیا - دکتر بیت منصور - دکتر بیگلری پدرامی - دکتر پرتو اعظم - مهندس پروشانی - پروین

پزشکی - پسیان - دکتر پناهی - پور بابائی - پورربدباری - دکتر پیر - پیرزاده - خانم پیرنیا - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - توسلی - دکتر جزایری - جعفری - مهندس اسمعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی - جوانشیر - خانم جهانبانی - جهانشاهی - چنگیزی - دکتر حاتم - دکتر حبیب اللهی - حق شناس - تیمسار حکیمی - حی - حیدری - خانقاهی - امیر علم خزیمه - مهندس خسروی - دکتر خسروی کردستانی - تیمسار دکتر خطیب شهیدی - دکتر خطیبی - خورشید - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - دولو - دیهم - ذوالفقاری - دکتر اداد - دکتر رشتی - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی - ریاضی - ریگی - خانم هما زاهدی - دکتر زعفرانلو - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سجادی - محمد مهدی سعادت - محمد رضا سعادت فرد - دکتر سعید - سعید وزیری - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم الدینی - شاخوئی - شاهنده - شریفها - دکتر شکرانی - دکتر شمس - شهرستانی - شیخ الاسلامی - شیخ بهائی - صائب - مهندس صائی - حیدر صائی - دکتر صالحی - دکتر میروجیه الله صدر - دکتر صفائی - خانم صفی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - ضیاء احمدی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - عباس میرزائی - دکتر غلامرضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری مهندس عطائی - دکتر علموی - غضنفری - فتوحی مهندس فرخ - فریود - فروتن - دکتر فروزین - مهندس فروهر - فریدونفر - فهیمی - فیاض فاضلی - فیصلی - مهندس قادر پناه - قاضی زاده - قدردان - خانلر قراچورلو - محمد ولی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی - کسرائی - دکتر کفسائی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند - کورانلو - کورس - مهندس کیا کجوری - دکتر کیان - کیوان - دکتر لقمان ادهم - مافی - دکتر متین - مجد - محدث زاده - دکتر مدنی - دکتر مرتضوی - مرندی - خانم مزارعی - اکبر مسعودی - دکتر مشایخی - مظاهری - مظهري - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر قاسم معینی - مهندس عبد الحمید معینی - مهندس معینی زند - ملک افصلی - دکتر منتظری - دکتر موثقی

مجید موسوی - موسوی ماکوئی - مهاجرانی - مهدوی اردستانی - مهرزاد - میرافضل - ناروئی - ناصرزاده - دکتر نایبی - دکتر نجمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیکپور - نیکروش - دکتر وحیدنیا - دکتر وزیری - دکتر وفا - تیمسار همایونی - دکتر گسگیک - دکتر یزدان پناه .

ممتنعین - آقایان :

دکتر آزاد - محمد علی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - اکبر - امام مردوخ - بختیار بختیارها - تژده - دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر رئیسی - رامبد - ضیاء رضوی - مهندس رهبر - زهتاب فرد - ساگینیان - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمیعی - دکتر شریف امامی - شیخ رضائی - صادقی - دکتر فضل الله صدر - عبدالحسین طباطبائی - طباطبائی دیبا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهاد پور - کشفی - دکتر محقق - دکتر موسوی - نامور - نجدشیبانی .

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیری بفرمائید .

دکتر معتمد وزیری (معاون وزارت اقتصاد) - باکسب اجازه از مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی از نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که با نهایت دقت و علاقمندی و همکاری در تصویب این لایحه ابراز عنایت و مرحمت و محبت فرمودند سپاسگزاری میکنم از اقلیت محترم هم اجازه میخواهم بمناسبت موافقتی که در فوریت لایحه فرمودند ابراز تشکر کنم و اطمینان میدهم که این لایحه همه مواد و مطالبش با نهایت صمیمت و صداقت و علاقمندی باین خدمت بزرگ تنظیم شده است و اطمینان میدهم که باین طرز تفکر و این روحیه مرحله اجرا گذاشته خواهد شد و ثمرات آن عاید ملت و مملکت خواهد شد (احسنت) .

۱۱- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدري وزير مشاور

رئیس - آقای قوام صدري بفرمائید .

قوام صدري (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم بدستور ماده ۳۵ قانون برنامه عمرانی چهارم لایحه بودجه اداری و استخدامی سازمان برنامه را برای سال ۱۳۵۱ که

بایستی در کمیسیون موزد بررسی قرار گیرد تقدیم می کنم .

رئیس - لایحه به کمیسیون برنامه ارجاع می شود .

۱۲- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط به سه فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوابیجی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۵۴۰۱ مورخ ۱۳۵۰/۱۱/۲۰ آن مجلس محترم، گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) در قبال لایحه شماره ۵۰۷۷۴ مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۱۶ دولت راجع بافراز وثبت اراضی مربوط بسازمان مسکن در جلسه روز شنبه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۵۰ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید . اینک لایحه قانون مزبور که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود .

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۵۵۱/۳۰۹۰۵ ل ق مورخ ۱۳۴۹/۱۲/۱۸ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) در قبال لایحه شماره ۴۱۶ مورخ ۱۳۴۹/۱۱/۱۶ دولت راجع به تشکیل سازمان تنقیح و تدوین قوانین و مقررات کشور در جلسه روز شنبه ۲۱ اسفندماه ۱۳۵۰ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود .

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در قبال

۲ - گزارش شور دوم تشکیل شرکت سهامی خدمات ماشین های محاسب الکترونیکی وزارت دارائی.
۳ - گزارش شور دوم توافق بین دولت ایران و شرکتهای نفتی در مورد عوارض بندری .

رئیس - باضافه دو لایحه دیگر که از جلسه امروز مانده است با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه خواهد بود .

(یکساعت و سی و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد) .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

لایحه شماره ۵۸۶۲ مورخ ۱۳۵۰/۳/۳۱ دولت راجع به توسعه صنعت گاز در جلسه روز شنبه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۵۰ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنارسید . اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود .
۱۳ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
رئیس - دستور جلسه آینده قرائت می شود .

(شرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۴۷

روز پنجشنبه ۱۳۵۰/۱۲/۲۶

۱ - گزارش شور دوم تأمین آموزش فرزندان کارگر .